

V Bruselu dne 5.7.2023
COM(2023) 416 final

2023/0232 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o monitorování a odolnosti půdy (právní rámec pro monitorování půdy)

{SEC(2023) 416 final} - {SWD(2023) 416 final} - {SWD(2023) 417 final} -
{SWD(2023) 418 final} - {SWD(2023) 423 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Půda je životně důležitým, omezeným, neobnovitelným a nenahraditelným zdrojem. Zdravá půda je základem našeho hospodářství, společnosti a životního prostředí, protože produkuje potraviny, zvyšuje naši odolnost vůči změně klimatu, extrémním povětrnostním událostem, suchu a záplavám a podporuje náš blahobyt. Zdravá půda ukládá uhlík, má větší schopnost absorbovat, zadržovat a filtrovat vodu a poskytuje důležité služby, jako jsou bezpečné a výživné potraviny a biomasa pro nepotravinářská odvětví biohospodářství.

Vědecké důkazy¹ ukazují, že přibližně 60 % až 70 % půdy v EU je v současné době v nezdravém stavu. S problémem degradace půdy se potýkají všechny členské státy. Degradční procesy pokračují a zhoršují se. Příčiny a dopady tohoto problému přesahují hranice jednotlivých zemí a snižují schopnost půdy poskytovat tyto životně důležité služby v celé EU a v jejím sousedství. Vznikají tak rizika pro lidské zdraví, životní prostředí, klima, hospodářství a společnost, včetně rizik pro potravinové zabezpečení, kvalitu vody, zvýšené dopady povodní a sucha, produkci biomasy, emise uhlíku a úbytek biologické rozmanitosti.

Nevyprovokovaná a neodůvodněná útočná válka Ruska proti Ukrajině destabilizovala celosvětové potravinové systémy, zvýšila rizika a zranitelnost potravinového zabezpečení na celém světě a posílila potřebu EU zajistit udržitelnost svých potravinových systémů na další staletí. Trendy a kombinace různých faktorů ovlivňujících potravinové zabezpečení upozorňují na skutečnost, že dostupnost potravin, přístup k nim (cenová dostupnost) ani využití a stabilita nemohou být považovány za samozřejmost v krátkodobém ani dlouhodobém horizontu². V této souvislosti má úrodná půda geostrategický význam pro zajištění dlouhodobého přístupu k dostatečnému množství výživných a cenově dostupných potravin. Potravinový řetězec je na celosvětové úrovni velmi propojený a vzájemně závislý a EU je na mezinárodních trzích s potravinami významným globálním hráčem. Pro výrobu dostatečného množství potravin pro světovou populaci, která podle očekávání v roce 2050 vzroste na 9–10 miliard lidí, je klíčovým faktorem úrodná půda. Vzhledem k tomu, že 95 % našich potravin se přímo či nepřímo vyrábí na základě tohoto vzácného omezeného přírodního zdroje, má degradace půdy přímý dopad na potravinové zabezpečení a přeshraniční trhy s potravinami.

Tlak na půdu a pevninskou plochu se celosvětově zvyšuje. V EU byl na 4,2 % území záborem půdy vytvořen umělý povrch; zábor půdy a její zakrývání i nadále probíhají převážně na úkor zemědělské půdy. Degradace půdy navíc ovlivňuje potenciální dlouhodobou úrodnost zemědělské půdy. Odhaduje se, že 61 % až 73 % zemědělské půdy v EU je postiženo erozí, ztrátou organického uhlíku, překročením obsahu živin (dusíku), zhutněním nebo sekundárním zasolením (nebo kombinací těchto hrozeb). Například zhutnění půdy může snížit výnosy plodin o 2,5–15 %. Bez udržitelného hospodaření a opatření na obnovu půdy bude zhoršující se zdraví půdy hlavním faktorem budoucích krizí v oblasti potravinového zabezpečení.

¹ Evropská komise, Generální ředitelství pro výzkum a inovace, Veerman, C., Pinto Correia, T., Bastioli, C., et al., Caring for soil is caring for life. Ensure 75% of soils are healthy by 2030 for food, people, nature and climate („Péče o půdu je péčí o život. Zajistit, aby 75 % půdy bylo do roku 2030 zdravých pro potraviny, lidi, přírodu i klima“): zpráva výboru mise pro zdravou půdu a potraviny, Úřad pro publikace, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/821504>.

² Pracovní dokument útvarů Komise „Faktory potravinového zabezpečení“, SWD(2023) 4 final.

Zdravá půda má zásadní význam pro zemědělce a agronomický ekosystém jako celek. Udržování nebo zvyšování úrodnosti půdy v dlouhodobém horizontu přispívá ke stabilním nebo dokonce vyšším výnosům plodin, krmiv a biomasy potřebných pro nepotravinářská odvětví biohospodářství, což pomáhá defosilizaci hospodářství³ a dává zemědělcům dlouhodobou jistotu produkce a obchodní vyhlídky. Dostupnost zdravé a úrodné půdy a pevninské plochy má zásadní význam pro přechod na udržitelné biohospodářství, a může proto pomoci zvýšit a zachovat hodnotu půdy. Opatření ke zvýšení úrodnosti půdy mohou také snížit provozní náklady zemědělských podniků, například náklady na vstupy nebo stroje. Zemědělci mohou získat finanční podporu na určité postupy např. v rámci společné zemědělské politiky (SZP) nebo na základě návrhu rámce EU pro certifikaci pohlcování uhlíku⁴.

Degradace půdy poškozuje také lidské zdraví. Prachové částice v ovzduší vznikající při větrné erozi způsobují nebo zhoršují respirační a kardiovaskulární onemocnění. Zakrytá půda prodlužuje trvání vysokých teplot během vln veder a má menší schopnost pohlcovat znečišťující látky. Kontaminovaná půda má také vliv na bezpečnost potravin. Například přibližně 21 % zemědělské půdy v EU obsahuje ve svrchní vrstvě koncentrace kadmia, které překračují limit pro podzemní vody. Zdravá a udržitelně obhospodařovaná půda podporuje také rekreační hodnotu životního prostředí a přírody s vazbou na naše fyzické a duševní zdraví. To je cenné jak na venkově, tak zejména v městských oblastech, kde zavedení postupů udržitelného hospodaření může pomoci vytvořit zdravé zelené plochy a snížit tepelné ostrovy, zlepšit kvalitu ovzduší a podmínky bydlení. Zlepšení zdraví půdy je klíčové pro zvýšení odolnosti EU vůči nepříznivým událostem a pro přizpůsobení se změně klimatu. Odolnost Evropy vůči změně klimatu závisí na úrovni organické složky v půdě a úrodnosti půdy, schopnosti zadržovat a filtrovat vodu a odolnosti vůči erozi. Uhlíkové zemědělství pomáhá ukládat CO₂ v půdě a přispívá ke zmírnění změny klimatu. Schopnost půdy zadržovat vodu pomáhá předcházet rizikům katastrof i na ně reagovat. Pokud půda dokáže absorbovat více srážek, snižuje se intenzita povodní a zmírňují se negativní účinky období sucha. Některé půdní bakterie, které jsou součástí biologické rozmanitosti zdravých půd, mohou také napomoci rostlinám snášet sucho.

Vzhledem k tomu, že se extrémní počasí a nebezpečí související s klimatem zintenzivňují, zvyšuje se v Evropě riziko vzniku přírodních požárů. Situace, za nichž nastává vyšší riziko požárů, a to zejména v souvislosti s vyšší teplotou a nižší vlhkostí ekosystémů, včetně půdy, budou se změnou klimatu častější. Zdravá půda s funkční schopností zadržovat vodu podporuje také zdravé lesní ekosystémy, které jsou odolnější vůči přírodním požárům. Požáry mohou zároveň způsobit degradaci půdy, což vede ke zvýšenému riziku půdní eroze, sesuvů půdy a povodní. Posílení znalostní základny o půdě může přispět k lepšímu posuzování rizik katastrof, v němž bude zohledněna mnohostranná úloha půdy při zmírňování katastrof. Opatření na posílení zdraví půdy zvyšují odolnost vůči budoucímu stresu způsobenému změnou klimatu.

Současné politiky EU a vnitrostátní politiky pozitivně přispívají ke zlepšení zdraví půdy. Neřeší však všechny příčiny degradace půdy, a proto přetrvávají značné mezery. Půda se vytváří velmi pomalu (např. vytvoření 2,5 cm nové svrchní vrstvy půdy trvá 500 let nebo

³ Viz [biohospodářská strategie EU z roku 2018](#) a [zpráva o pokroku EU v oblasti biohospodářství z roku 2022](#).

⁴ COM(2022) 672.

déle), avšak zdraví půdy lze udržet nebo zlepšit, pokud se přijmou a zavedou správná opatření.

V této souvislosti Zelená dohoda pro Evropu⁵ stanovuje ambiciózní plán transformace EU na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, jejímž cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál EU a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a jejich dopady. V rámci Zelené dohody pro Evropu přijala Komise Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030⁶, akční plán pro nulové znečištění⁷, strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu⁸ a Strategii EU pro půdu do roku 2030⁹.

Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 uvádí, že je zásadní zvýšit úsilí o ochranu úrodnosti půdy, o snížení eroze půdy a zvýšení obsahu organické složky v půdě zavedením postupů udržitelného hospodaření s půdou. Rovněž uvádí, že značný pokrok je potřeba při určování kontaminovaných stanovišť, obnově degradovaných půd, stanovení podmínek pro dobrý ekologický stav, stanovení cílů v oblasti obnovy a zlepšení monitorování zdraví půdy. Strategie v oblasti biologické rozmanitosti rovněž oznámila plán aktualizovat tematickou strategii pro ochranu půdy z roku 2006 s cílem řešit degradaci půdy a splnit závazky EU a mezinárodní závazky týkající se neutrality z hlediska degradace půdy.

Strategie EU pro půdu do roku 2030 stanoví dlouhodobou vizi, která by měla zajistit, aby do roku 2050 byla veškerá půda zdravá, aby se ochrana, udržitelné využívání a obnova půdy staly normou, a k dosažení těchto cílů navrhuje kombinaci dobrovolných a legislativních opatření. V rámci strategie bylo oznámeno, že Komise navrhne právní rámec pro zdraví půdy, který bude podložen posouzením dopadů, jež by mělo analyzovat některé aspekty, jako jsou ukazatele a hodnoty zdraví půdy, ustanovení o monitorování půdy a požadavky na udržitelné využívání půdy.

Prioritním cílem 8. akčního programu pro životní prostředí¹⁰ je to, aby nejpozději do roku 2050 obyvatelé žili spokojeně v mezích naší planety v udržitelné ekonomice blahobytu, v níž se ničím neplýtvá, růst je regenerativní, v EU bylo dosaženo klimatické neutrality a byly výrazně omezeny nerovnosti. Mezi podmínky, které jsou pro splnění tohoto cíle nezbytné, patří řešení degradace půdy a zajištění její ochrany a udržitelného využívání, a to i prostřednictvím zvláštního legislativního návrhu týkajícího se zdraví půdy.

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zelená dohoda pro Evropu, COM(2019) 640 final.

⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života, COM(2020) 380 final.

⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: „Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy“, COM(2021) 400 final.

⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, COM(2021) 82 final.

⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Strategie EU pro půdu do roku 2030 – Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima, COM(2021) 699 final.

¹⁰ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ze dne 6. dubna 2022 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030 (Úř. věst. L 114, 12.4.2022, s. 22).

Institucionální zúčastněné strany vyzvaly ke změně politiky. Evropský parlament¹¹ vyzval Komisi, aby vypracovala právní rámec EU pro půdu. Rámec by měl obsahovat definice a kritéria dobrého stavu půdy a udržitelného využívání, záměry, harmonizované ukazatele, metodiku monitorování a podávání zpráv, cíle, opatření a finanční zdroje. Rada EU¹² podpořila Komisi ve zintenzivnění úsilí o lepší ochranu půdy a znovu potvrdila svůj závazek k neutralitě z hlediska degradace půdy. Kromě toho Evropský výbor regionů¹³, Evropský hospodářský a sociální výbor¹⁴ a Evropský účetní dvůr¹⁵ vyzvaly Komisi, aby vypracovala právní rámec pro udržitelné využívání půdy.

Význam zdraví půdy byl uznán i na celosvětové úrovni. EU se v mezinárodním kontextu zavázala ke třem úmluvám z Ria, které se týkají půdy postižené dezertifikací (Úmluva OSN o boji proti dezertifikaci), přispívají ke zmírnění změny klimatu (Rámcová úmluva OSN o změně klimatu) a jsou důležitým prostředím pro biologickou rozmanitost (Úmluva o biologické rozmanitosti). Cílem nového celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-ningu a Montrealu je obnova, zachování a zlepšování zdraví půdy.

Zdraví půdy také přímo přispívá k dosažení několika cílů udržitelného rozvoje OSN¹⁶, zejména cíle 15.3. Tento cíl se zaměřuje na boj proti dezertifikaci, obnovu degradované půdy, včetně půdy postižené dezertifikací, suchem a záplavami, a usiluje o dosažení světa, ve kterém již nedochází k degradaci půdy, do roku 2030.

V současné době chybí komplexní a harmonizované údaje o zdraví půdy získané z monitorování půdy. Některé členské státy mají zavedeny systémy monitorování půdy, které jsou ale roztržité, nereprezentativní a neharmonizované. Členské státy používají různé metody, četnost a hustotu odběru vzorků a různé metriky a analytické metody, což vede k nedostatečné jednotnosti a srovnatelnosti v rámci EU.

Ze všech těchto důvodů tento návrh zavádí pevný a soudržný rámec pro monitorování půdy pro všechny půdy v EU, který vyřeší současnou mezeru ve znalostech o půdě. Mělo by se jednat o integrovaný monitorovací systém založený na údajích na úrovni EU a členských států a na soukromých údajích. Tyto údaje budou vycházet ze společné definice zdravé půdy a budou základem pro udržitelné hospodaření s půdou s cílem zachovat nebo zlepšit její zdraví a dosáhnout tak do roku 2050 zdravé a odolné půdy v celé EU.

Rámec pro monitorování půdy má zásadní význam pro poskytování údajů a informací potřebných ke stanovení správných opatření. Tyto údaje pravděpodobně povedou také k technologickému vývoji a inovacím a budou stimulovat akademický a průmyslový výzkum, například řešení umělé inteligence založená na údajích ze snímacích systémů a systémů měření v terénu. Poptávka po službách v oblasti analýzy půdy rovněž poroste, což povede k

¹¹ Usnesení ze dne 28. dubna 2021 o ochraně půdy (2021/2548(RSP)) a ze dne 9. června 2021 o Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života (2020/2273(INI)).

¹² Závěry Rady o biologické rozmanitosti – potřeba naléhavých opatření, 12210/20.

¹³ Stanovisko NAT-VII/010 Výboru regionů na plenárním zasedání ve dnech 3., 4. a 5. února 2021 k agroekologii a stanovisko ENVE-VII/019 Výboru regionů na plenárním zasedání ve dnech 26. a 27. ledna 2022 k akčnímu plánu EU: Vstřícnost k ovzduší, vodě a půdě.

¹⁴ Stanovisko EHSV NAT/838 k nové strategii EU pro půdu ze dne 23. března 2022.

¹⁵ Evropský účetní dvůr (2018), Dezertifikace v EU: boj s touto rostoucí hrozbou vyžaduje více opatření, zpráva byla zařazena jako cíl do nového celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-ningu a Montrealu.

¹⁶ <https://sdgs.un.org/goals>

posílení podniků a postavení specializovaných malých a středních podniků v EU. Podpoří rovněž rozvoj dálkového průzkumu půdy a umožní Komisi sdružovat zdroje, a to na základě stávajících mechanismů a technologií (LUCAS, Copernicus), aby mohla zainteresovaným členským státům nabídnout nákladově efektivní služby. Očekává se, že tento technologický pokrok umožní zemědělcům a lesníkům snadnější přístup k údajům o půdě a povede také k širší nabídce, lepší dostupnosti a cenově dostupnější technické podpoře pro udržitelné hospodaření s půdou, včetně nástrojů na podporu rozhodování.

Členské státy a orgány EU by mohly využívat dostatečně podrobné údaje o zdraví půdy ke zlepšení monitorování a analýzy trendů v oblasti zvládnutí sucha a katastrof a odolnosti¹⁷. Tyto údaje by posílily prevenci, a přispěly by tak k lepší reakci na katastrofy. Velice podrobné údaje o zdraví půdy by byly rovněž užitečným zdrojem pro provádění politiky v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, a to i v souvislosti s potravinovým zabezpečením a tlakem na lidské zdraví a biologickou rozmanitost.

Uplatňování postupů udržitelného hospodaření pomůže členským státům zajistit, aby půda byla schopna poskytovat rozmanité ekosystémové služby, které jsou životně důležité jak pro lidské zdraví, tak pro životní prostředí. Ty by měly zlepšit bezpečnost, zdraví a infrastrukturu komunit a udržet živobytí v okolních oblastech, např. agroturistiku, trhy, infrastrukturu, kulturu a blahobyt.

Současné studie konkrétních postupů na úrovni zemědělských podniků / půdních jednotek dospěly k závěru, že náklady na udržitelné hospodaření s půdou jsou v mnoha případech převáženy ekonomickými přínosy a ve všech případech přínosy pro životní prostředí¹⁸. Tento návrh vytváří potřebný rámec na podporu správců půdy do doby, než udržitelné hospodaření s půdou a zdravá půda přinesou své výhody. Lze očekávat, že bude stimulovat vyčleňování vnitrostátních a unijních finančních prostředků na udržitelné hospodaření s půdou a také povzbudí a podpoří soukromé financování ze strany finančních institucí, investorů a souvisejících průmyslových odvětví, jako jsou potravinářské podniky. Tím by se upevnila konkurenceschopnost činností souvisejících s hospodařením s půdou. Výzkumná a inovační mise programu Horizont Evropa „Dohoda o půdě pro Evropu“ rovněž podporuje ambice EU v oblasti udržitelného hospodaření s pevninskou plochou a půdou tím, že poskytuje znalostní základnu a vytváří řešení pro širší opatření v oblasti zdraví půdy.

Návrh se zabývá také kontaminací půdy. Členské státy musí reagovat na nepřijatelná rizika pro lidské zdraví a životní prostředí, která s sebou nese kontaminace půdy, aby pomohly do roku 2050 vytvořit prostředí bez toxických látek. Navrhovaný přístup založený na rizicích umožní stanovit normy na vnitrostátní úrovni, aby bylo možné opatření ke snížení rizik přizpůsobit podmínkám specifickým pro dané místo. Návrh rovněž zlepší uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ a zvýší sociální spravedlnost tím, že podníká opatření, která budou prospěšná pro znevýhodněné domácnosti žijící v blízkosti kontaminovaných míst. Požadavky na identifikaci, průzkum, hodnocení a sanaci kontaminovaných lokalit vytvoří pracovní místa

¹⁷ Informace v Evropské observatoři pro sledování sucha (viz <https://edo.jrc.ec.europa.eu/edov2/php/index.php?id=1000>) jsou založeny na hydrologickém modelu LISFLOOD, který využívá data LUCAS o půdě.

¹⁸ Např. Abdalla et al. (2019): A critical review of the impacts of cover crops on nitrogen leaching, net greenhouse gas balance and crop productivity (Kritický přehled vlivu pokrývných plodin na vyplavování dusíku, čistou bilanci skleníkových plynů a produktivitu plodin). DOI: 10.1111/gcb.14644; Kik et al. (2021): The economic value of sustainable soil management in arable farming systems – A conceptual framework (Ekonomická hodnota udržitelného hospodaření s půdou v systémech orné půdy – koncepční rámec). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.eja.2021.126334>.

a dlouhodobou zaměstnanost (např. zvýší poptávku po environmentálních poradcích, geoložích, sanačních inženýrech atd.).

V právních předpisech se navrhuje postupný a přiměřený přístup, aby členské státy měly dostatek času na vytvoření systému správy, zavedení systému monitorování půdy, posouzení zdraví půdy a zahájení uplatňování opatření týkajících se udržitelného hospodaření s půdou.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

V uplynulých třiceti letech přijala EU významnou a širokou škálu environmentálních opatření s cílem zlepšit kvalitu životního prostředí pro evropské občany a vytvořit podmínky pro vysokou kvalitu života. Současné právní předpisy EU obsahují několik ustanovení týkajících se půdy, ale v současném právním rámci EU existuje jasná a nesporná mezera, kterou má tento návrh o zdraví půdy zaplnit. Návrh doplňuje stávající právní předpisy v oblasti životního prostředí tím, že na úrovni EU vytváří soudržný právní rámec pro půdu. Přispěje také k dosažení cílů stanovených v platných právních předpisech v oblasti životního prostředí.

Co se týče kontaminace půdy, návrh doplňuje směrnici o průmyslových emisích, rámcovou směrnici o odpadech a směrnici o skládkách odpadů, směrnici o odpovědnosti za životní prostředí a směrnici o trestněprávní ochraně životního prostředí tím, že se vztahuje na všechny typy kontaminace, včetně historické kontaminace půdy. Významně přispěje k ochraně lidského zdraví, což je jeden z klíčových cílů politiky EU v oblasti životního prostředí.

Zdravá půda má přirozenou schopnost absorbovat, zadržovat a filtrovat vodu. Očekává se proto, že návrh přispěje k cílům rámcové směrnice o vodě, směrnice o podzemních vodách, směrnice o dusičnanech a směrnice o normách environmentální kvality tím, že bude řešit znečištění půdy, erozi půdy a lepší zadržování vody v půdě. Zdravá půda také přispěje k předcházení povodním, což je jeden z cílů směrnice o povodních.

Ustanovení o udržitelném hospodaření s půdou doplňují stávající právní předpisy EU týkající se přírody (směrnici o stanovištích a směrnici o ptácích), neboť zlepšují biologickou rozmanitost (např. pokud jde o volně žijící opylovače hnízdící v půdě), a tím, že zabraňují erozi půdních částic, přispívají také ke zlepšení ovzduší. Zdravá půda je základem života a biologické rozmanitosti, včetně stanovišť, druhů a genů, a přispívá ke snižování znečištění ovzduší.

Znalosti, informace a údaje shromážděné v rámci požadavků na monitorování zakotvených v předkládaném návrhu navíc pomohou zlepšit posuzování dopadů projektů, plánů a programů na životní prostředí, které se provádí podle směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí a směrnice o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí.

Návrh je také v souladu s několika dalšími iniciativami v oblasti politiky životního prostředí, k nimž patří:

- Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, která stanoví cíle pro další ochranu přírody v EU, a zejména návrh nařízení o obnově přírody¹⁹ (právní rámec pro obnovu přírody). Navrhované nařízení o obnově přírody obsahuje cíl, podle něhož se do roku 2030 mají opatření na obnovu týkat 20 % pevniny a moře v

¹⁹ COM(2022) 304.

EU a do roku 2050 mají opatření na obnovu pokrýt všechny ekosystémy, které takovou obnovu potřebují. Mezi navrhovaným nařízením o obnově přírody a tímto návrhem o zdraví půdy existuje mnoho synergií. Navrhované nařízení a tento návrh se proto vzájemně posilují.

- Akční plán pro nulové znečištění stanoví vizi, že do roku 2050 se znečištění ovzduší, vody a půdy sníží na úroveň, která již nebude považována za škodlivou pro zdraví a přírodní ekosystémy. Tento návrh je v souladu s návrhy zaměřenými na revizi a posílení klíčových stávajících právních předpisů EU v oblasti ovzduší a vody a právních předpisů o průmyslových činnostech.
 - Akční plán pro oběhové hospodářství, který oznamuje opatření na snížení množství mikroplastů, a hodnocení směrnice o kalcích z čistíren odpadních vod, která upravuje kvalitu kalů používaných v zemědělství.
 - Strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek, která uznává, že chemické látky jsou nezbytné pro blahobyt moderní společnosti, ale jejím cílem je lépe chránit občany a životní prostředí před možnými nebezpečnými vlastnostmi těchto látek.
- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh je v souladu s politikami EU v oblasti klimatu, potravin a zemědělství.

Tato iniciativa je klíčovým prvkem Zelené dohody pro Evropu a nástrojem k dosažení politických cílů EU, jako jsou klimatická neutralita, odolná příroda a biologická rozmanitost, nulové znečištění, udržitelné potravinové systémy, lidské zdraví a blahobyt.

Cíle návrhu se doplňují a jsou v součinnosti s evropským právním rámcem pro klima²⁰. Přispějí k cílům EU v oblasti přizpůsobení se změně klimatu tím, že zvýší odolnost EU, a přispějí také k jejímu cíli dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální Evropy. Nezbytnou součástí opatření potřebných k dosažení klimatické neutrality je ukládání uhlíku v půdě. Dosažení tohoto cíle vyžaduje opatření v mnoha oblastech, například pohlcování uhlíku prostřednictvím udržitelného hospodaření s půdou, aby se vyvážily emise skleníkových plynů, které zůstanou na konci ambiciózní cesty dekarbonizace. Tento návrh rovněž přispěje k cílům EU v oblasti přizpůsobování se změně klimatu, zvýší odolnost EU a sníží její zranitelnost vůči změně klimatu, například zvýšením schopnosti půdy zadržovat vodu.

Návrh je plně komplementární a synergický s nařízením o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF)²¹, které bylo nedávno revidováno, aby odpovídalo cíli snížit čisté emise do roku 2030 o 55 %. Cílem revidovaného nařízení o LULUCF²² je dosáhnout v odvětví LULUCF na úrovni EU do roku 2030 čistého pohlcení 310 milionů tun ekvivalentu CO₂. Na období 2026–2029 bude mít každý členský stát závazný vnitrostátní cíl postupně zvyšovat pohlcování skleníkových plynů. Tyto cíle vyžadují, aby všechny členské

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 (Úř. věst. L 243, 9.7.2021).

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1).

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/839 ze dne 19. dubna 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2018/841, pokud jde o oblast působnosti, zjednodušení pravidel pro vykazování a zajištění souladu a stanovení cílů členských států pro rok 2030, a nařízení (EU) 2018/1999, pokud jde o zlepšení monitorování, vykazování, sledování pokroku a přezkum (Úř. věst. L 107, 21.4.2023, s. 1).

státy zvýšily úroveň klimatických ambicí svých politik využívání půdy. Nařízení o LULUCF navíc vyžaduje, aby členské státy zavedly systémy pro monitorování zásob uhlíku v půdě, přičemž se očekává, že selepší zmírňování dopadů změny klimatu v půdě založené na přírodních procesech. Tento návrh týkající se zdraví půdy a revidované nařízení o LULUCF se budou vzájemně posilovat, protože zdravá půda zachycuje více uhlíku a cíle LULUCF podporují udržitelné hospodaření s půdou. Vylepšené a reprezentativnější monitorování půdy rovněžlepší sledování úspěšného provádění politiky v odvětví LULUCF.

Cílem navrhovaného nařízení o certifikačním rámci pro pohlcování uhlíku²³ je usnadnit zavádění vysoce kvalitního pohlcování uhlíku prostřednictvím dobrovolného certifikačního rámce EU s vysokou klimatickou a environmentální integritou. Pohlcování uhlíku také představuje nový obchodní model na dobrovolném trhu s uhlíkem. Tato iniciativa má zásadní význam pro zajištění schopnosti půdy absorbovat a ukládat uhlík. Obnova půdy do dobrého stavu naopak přispívá ke zvýšení její schopnosti absorbovat a ukládat uhlík a vytvářet kredity za odstraňování uhlíku. Vytvoření půdních okrsků, jak se předpokládá v rámci iniciativy týkající se půdy, a získání souvisejících údajů a znalostí navíc provádění certifikace pohlcování uhlíku usnadní.

Očekává se, že odpovídající certifikace zdravé půdy zvýší hodnotu certifikátu o pohlcování uhlíku a zajistí větší společenské a tržní uznání udržitelného hospodaření s půdou a souvisejících potravinářských a nepotravinářských produktů. Přínosy zdravé půdy a opatření k jejímu dosažení také pomohou podpořit soukromé financování, protože potravinářský průmysl a další podniky již začaly zavádět programy plateb za ekosystémové služby a na podporu udržitelných postupů souvisejících se zdravím půdy. Zároveň je pravděpodobné, že půda certifikovaná jako zdravá zvýší hodnotu pozemku, např. pro účely zajištění, prodeje nebo dědictví.

Tento návrh je v souladu se strategií „od zemědělce ke spotřebiteli“²⁴, jejímž cílem je snížit únik živin alespoň o 50 % a zároveň zajistit, aby nedošlo ke zhoršení úrodnosti půdy. Návrh týkající se zdraví půdy navíc přispěje k větší odolnosti potravinového systému EU.

Návrh podporuje úsilí vynaložené zemědělským odvětvím v rámci SZP²⁵ s jejími novými pravidly o zvýšení environmentální výkonnosti zemědělského odvětví, což se projevuje také ve strategických plánech SZP na období 2023–2027²⁶. Tato politika zahrnuje několik povinných environmentálních a klimatických podmínek (dobrý zemědělský a environmentální stav), které musí zemědělci splnit, aby mohli získat podporu příjmů v rámci SZP. Některé z těchto podmínek jsou spojeny s postupy hospodaření s půdou (jako jsou postupy omezující erozi půdy (např. způsoby orby), minimální půdní pokryv a střídání plodin) a očekává se, že pomohou udržet nebo zlepšit zdraví zemědělské půdy. SZP rovněž poskytuje finanční podporu zemědělcům, kteří se zaváží k provádění konkrétních environmentálních a klimatických postupů nebo investic nad rámec těchto podmínek. Podle schválených

²³ COM(2022) 672 final.

²⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy, COM(2020) 381 final.

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1).

²⁶ https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans_en

strategických plánů SZP na období 2023–2027 bude do roku 2027 polovina využívané zemědělské plochy v EU podporována závazky, které jsou prospěšné pro hospodaření s půdou, s cílem zlepšit její kvalitu a biotu (např. omezením orby, pokryvem půdy mezplodinami v citlivých obdobích, střídáním plodin včetně luštěnin). Posílením inovačního rozměru SZP plánují členské státy zřídit více než 6 600 operačních skupin, z nichž přibližně 1 000 se má zabývat otázkami zdraví půdy. Vzhledem k těmto souvislostem by měla být tato směrnice zohledněna, až bude Komise v souladu s článkem 159 nařízení (EU) 2021/2115 do 31. prosince 2025 provádět přezkum seznamu stanoveného v příloze XIII uvedeného nařízení.

Tento návrh týkající se půdy stanoví zásady udržitelného hospodaření s půdou, které se budou vztahovat na obhospodařovanou půdu v Evropě, včetně zemědělské půdy. Členským státům poskytne flexibilitu při uplatňování těchto zásad podle jejich vlastního uvážení a při volbě způsobu jejich začlenění do strategických plánů SZP. Tento návrh rovněž poskytne nástroje ke zlepšení monitorování dopadů podpůrných nástrojů v rámci SZP.

Návrh je v souladu s návrhem na transformaci stávající zemědělské účetní datové sítě (FADN) na datovou síť pro udržitelnost zemědělských podniků (FSDN)²⁷, která je součástí strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“. Cílem nové sítě FSDN bude shromažďovat údaje o udržitelnosti na úrovni zemědělských podniků a přispívat ke zlepšení poradenských služeb pro zemědělce a srovnávání výkonnosti zemědělských podniků. Po transformaci umožní nová síť Evropské komisi a členským státům sledovat vývoj konkrétních agroenvironmentálních postupů na úrovni zemědělských podniků, včetně postupů hospodaření s půdou.

Tento návrh je v souladu s dalšími politickými cíli EU zaměřenými na dosažení otevřené strategické autonomie EU, jako jsou cíle v rámci návrhu evropského aktu o kritických surovinách²⁸, které mají zajistit bezpečné a udržitelné dodávky kritických surovin pro evropský průmysl, a měl by být odpovídajícím způsobem proveden.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Ustanovení tohoto návrhu se týkají ochrany životního prostředí. Právním základem tohoto návrhu je proto čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, který stanoví, jak by měl být prováděn článek 191 Smlouvy. Článek 191 Smlouvy upřesňuje cíle politiky EU v oblasti životního prostředí:

- zachování, ochrana a zlepšování kvality životního prostředí,
- ochrana lidského zdraví,
- uvážlivé a racionální využívání přírodních zdrojů,
- podpora opatření na mezinárodní úrovni určených k řešení regionálních nebo celosvětových problémů životního prostředí, a zejména boj proti změně klimatu.

Návrh neobsahuje opatření, která by měla vliv na využívání půdy.

²⁷ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1217/2009, pokud jde o přechod ze zemědělské účetní datové sítě na zemědělskou datovou síť pro udržitelnost zemědělských podniků, COM(2022) 296 final 2022/0192 (COD).

²⁸ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin a mění nařízení (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 a (EU) 2019/1020, COM/2023/160 final.

Vzhledem k tomu, že se jedná o oblast sdílené pravomoci mezi EU a členskými státy, musí být opatření EU v souladu se zásadou subsidiarity.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Opatření na úrovni EU jsou odůvodněná vzhledem k rozsahu a přeshraniční povaze problému, dopadu degradace půdy v celé EU a rizikům pro životní prostředí, hospodářství a společnost.

Degradace půdy je často nesprávně považována za čistě místní problém a přeshraniční dopady jsou podceňovány. Příčiny a dopady tohoto problému přesahují hranice jednotlivých zemí a omezují poskytování ekosystémových služeb ve více zemích, protože půda je odplavována vodou nebo unášena větrem. Kontaminující látky se mohou dostávat do ovzduší, povrchových a podzemních vod, mohou se pohybovat přes hranice a mohou ovlivňovat potraviny.

Zdravá půda je pro řešení celosvětových společenských výzev zásadní, a to způsobem, který je zřídka viděn nebo uznáván. Půda hraje klíčovou roli v koloběhu živin, uhlíku a vody a tyto procesy prokazatelně nejsou omezeny fyzickými a politickými hranicemi.

K dosažení vize, že do roku 2050 bude veškerá půda zdravá, jak je stanoveno ve strategii pro půdu do roku 2030, a k zajištění schopnosti půdy poskytovat ekosystémové služby v celé EU v dlouhodobém horizontu jsou proto zapotřebí koordinovaná opatření ze strany všech členských států.

Pokud současnou úroveň degradace půdy rychle nezastavíme a neobnovíme její dobrý stav, bude náš potravinový systém méně produktivní a stále zranitelnější vůči změně klimatu a závislý na vstupech náročných na zdroje. Jednotlivá opatření členských států se k nápravě situace ukázala jako nedostatečná, protože degradace půdy pokračuje a dokonce se zhoršuje.

Vzhledem k tomu, že některé aspekty zdraví půdy jsou v právních předpisech EU zahrnuty pouze okrajově, je třeba přijmout další opatření na úrovni EU, která by doplnila stávající požadavky a zaplnila mezery v politice.

Cílem návrhu je vytvořit podmínky pro opatření k udržitelnému hospodaření s půdou a k řešení nákladů spojených s její degradací. Cílů navrhovaného opatření lze vzhledem k jeho rozsahu a účinkům lépe dosáhnout na úrovni EU. Ke sledování a udržitelnému hospodaření s půdou je zapotřebí koordinovaná činnost v dostatečně velkém měřítku, aby bylo možné využít synergií, účinnosti a vyšší efektivity. Koordinovaná opatření jsou rovněž nutná k plnění závazků v oblasti zdraví půdy přijatých na úrovni EU i na celosvětové úrovni. Existuje riziko, že pokud půda nebude řádně chráněna, EU a její členské státy nesplní mezinárodní závazky a závazky vyplývající ze Zelené dohody pro Evropu v oblasti životního prostředí, udržitelného rozvoje a klimatu. A konečně, opatření na úrovni EU jsou nezbytná k řešení možných narušení vnitřního trhu a nekalé hospodářské soutěže mezi podniky, protože v některých členských státech jsou požadavky na ochranu životního prostředí nižší.

- **Proporcionalita**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality, protože nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k tomu, aby byla veškerá půda v EU do roku 2050 zdravá. Navrhovaným nástrojem je směrnice, která členským státům ponechává při určování nejvhodnějších opatření a při přizpůsobování přístupu místním podmínkám velkou míru flexibility. To je zásadní pro zohlednění regionálních a místních specifik, pokud jde o variabilitu půdy, využití půdy, klimatické podmínky a socioekonomické aspekty.

Návrh zajišťuje dosažení cílů pomocí požadavků, které jsou realistické a nepřekračují rámec toho, co je nezbytné. Z tohoto důvodu mají členské státy dostatek času na to, aby postupně zavedly řízení, mechanismy pro sledování a posuzování zdraví půdy a opatření potřebná k provádění zásad udržitelného hospodaření s půdou.

Aby EU dosáhla svých cílů, stanoví návrh povinnost monitorovat a posuzovat zdraví půdy a přezkoumávat účinnost přijatých opatření. Posouzení dopadů vyhodnotilo dopady všech možností politiky a ukázalo, že návrhy jsou přiměřené.

- **Volba nástroje**

K dosažení dlouhodobého cíle zdravé půdy v EU do roku 2050 je zapotřebí spíše legislativní než nelegislativní přístup. Návrh v tomto ohledu poskytuje soudržný rámec pro monitorování půdy a udržitelné hospodaření. Návrh členským státům ponechává při určování nejvhodnějších opatření a při přizpůsobování přístupu místním podmínkám velkou míru flexibility. Těchto cílů lze nejlépe dosáhnout formou směrnice. Vzhledem k široké škále půdních podmínek a způsobů využití půdy v EU a k potřebě flexibility a subsidiarity je směrnice nejlepším právním nástrojem k dosažení tohoto účelu.

Směrnice členským státům ukládá, aby dosáhly cílů, které jsou v ní stanoveny, a aby provedly v ní stanovená opatření ve svých vnitrostátních hmotněprávních a procesních předpisech. Směrnice však dávají členským státům při provádění opatření EU větší volnost než nařízení, neboť členské státy si mohou zvolit, jakým způsobem budou opatření stanovená ve směrnici provádět.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nepoužije se, protože v současné době neexistují žádné právní předpisy EU týkající se konkrétně půdy.

Hodnocení strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 (SWD(2022) 284) potvrdilo, že degradace a úbytek půdy a dezertifikace představují hrozbu pro stanoviště a druhy. Rovněž se v něm uvedlo, že pro snížení emisí a přizpůsobení se měnícímu se klimatu jsou zásadní řešení založená na přírodě.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V období od 16. února 2022 do 16. března 2022 Komise uspořádala výzvu k předložení faktických podkladů o zdraví půdy, na kterou přišlo 189 odpovědí.

V období od 1. srpna 2022 do 24. října 2022 uspořádala Komise online veřejnou konzultaci k právnímu rámci pro zdraví půdy, který se týká ochrany, udržitelného obhospodařování a obnovy půdy. Obdržela 5 782 odpovědí.

Od roku 2015 vede Komise otevřený dialog s členskými státy prostřednictvím skupiny odborníků EU na ochranu půdy. Skupina se obvykle scházela dvakrát ročně, ale v roce 2022 se sešla osmkrát, aby projednala několik aspektů právního rámce pro zdraví půdy na základě tematických pracovních materiálů připravených Komisí. V říjnu 2022 byla skupina odborníků rozšířena tak, aby zahrnovala i jiné skupiny zúčastněných stran než členské státy. Skupina

odborníků se v novém složení sešla dvakrát, a to 4. října 2022 a 7. února 2023, a na těchto zasedáních jednala o právním rámci pro půdu.

Komise rovněž uspořádala rozhovory a rozeslala cílené dotazníky s cílem získat názory odborníků na náklady, proveditelnost a dopady některých opatření. Odpovědi shromažďovala od 14. do 28. listopadu 2022.

Souhrnná zpráva o všech konzultačních činnostech je připojena k posouzení dopadů (příloha 2). Popisuje strategii, metodu a přehled získané zpětné vazby. Komise při srovnávání různých možností politiky plně zohlednila názory zúčastněných stran (viz příloha 10 posouzení dopadů).

- **Shromáždění a využití odborných poznatků**

Komise významně čerpala z odborných znalostí skupiny odborníků EU na ochranu půdy, která projednávala několik tematických dokumentů připravených Komisí, a z interních odborných znalostí v oblasti výzkumu vypracovaných Společným výzkumným střediskem.

Komise rovněž čerpala z veřejně dostupných údajů a poznatků příslušných organizací, jako jsou FAO, EEA, IPBES a Expertní rada evropských akademií. Další odborné znalosti získala prostřednictvím smluv o poskytování služeb a projektů financovaných EU, zejména v rámci programů Horizont.

- **Posouzení dopadů**

Tento návrh je založen na posouzení dopadů. Poté, co byly vyřešeny otázky vznesené v záporném stanovisku Výboru pro kontrolu regulace ze dne 17. února 2023, bylo k návrhu posouzení dopadů vydáno dne 28. dubna 2023 kladné stanovisko s výhradami. Výbor pro kontrolu regulace požadoval zejména vyjasnění obsahu a proveditelnosti možností, zohlednění rizik spočívajících v nedosažení cíle zdravé půdy v celé EU do roku 2050, upřesnění analýzy dopadů na konkurenceschopnost a jasnější vyjádření názorů členských států.

V posouzení dopadů byly možnosti politiky popsány pomocí pěti klíčových prvků:

- 1) definice zdraví půdy a vytvoření půdních okrsků;
- 2) monitorování zdraví půdy;
- 3) udržitelné hospodaření s půdou;
- 4) identifikace, evidence, průzkum a hodnocení kontaminovaných lokalit;
- 5) obnova (regenerace) zdraví půdy a sanace kontaminovaných lokalit.

Pro každý z pěti prvků byly navrženy možnosti s různou mírou flexibility a harmonizace odpovídající smysluplným potenciálním řešením. Jedna možnost byla navržena tak, aby členským státům poskytovala nejvyšší míru flexibility, druhá s nejvyšší mírou harmonizace a třetí poskytuje střední míru harmonizace a flexibility. Možnost 1 je scénářem pouze pro monitorování bez opatření pro udržitelné hospodaření s půdou, obnovu a sanaci, ale tato možnost byla zamítnuta v rané fázi, protože k dosažení cílů a splnění očekávání zúčastněných stran byla považována za nedostatečnou.

Upřednostňovaná možnost kombinuje nejúčinnější, nejefektivnější a politicky nejsoudržnější možnosti vybrané z každého stavebního prvku. U všech prvků, s výjimkou sanace kontaminovaných lokalit, byla zvolena možnost 3, která poskytuje střední úroveň flexibility a

harmonizace (v případě sanace byla zvolena možnost 2, tedy velká flexibilita). Upřednostňovaná možnost, která vyplynula z posouzení dopadů, byla založena na postupném přístupu, který by členskými státy poskytl čas na zavedení mechanismů, jimiž by nejprve posoudily stav půdy a poté, jakmile budou k dispozici závěry posouzení, rozhodly o opatřeních potřebných pro obnovu.

Upřednostňovaná možnost byla navržena tak, aby zohledňovala náklady spojené s degradací půdy, zejména ztrátu ekosystémových služeb, která z ní vyplývá. Zajistila by, aby EU dosáhla svých politických cílů, jako jsou zdravá půda a cíl nulového znečištění do roku 2050, nákladově efektivním způsobem. Největší přínosy plynou z toho, že řešením degradace půdy se předejde nákladům. Nejvyšší náklady souvisejí s prováděním opatření pro udržitelné hospodaření s půdou a její obnovu. Odhaduje se, že přínosy plynoucí z této iniciativy činí přibližně 74 miliard EUR ročně. Celkové náklady by se pohybovaly v řádu 28–38 miliard EUR ročně. U kontaminovaných lokalit jsou roční náklady velmi nejisté. Náklady na identifikaci a průzkum kontaminovaných lokalit se odhadují na 1,9 miliardy EUR a náklady na sanaci kontaminovaných lokalit na 1 miliardu EUR ročně.

Ačkoli nebylo možné všechny dopady kvantifikovat a vyčíslit, poměr přínosů a nákladů upřednostňované možnosti byl odhadnut na konzervativní a obezřetnou hodnotu 1,7. Vyžaduje také, aby členské státy zajistily účast veřejnosti, zejména správců půdy, zemědělců a lesníků.

Přechod na udržitelné hospodaření s půdou vyžaduje investice, aby bylo možné využívat dlouhodobé výhody zdravé půdy pro životní prostředí, hospodářství a společnost. Úspěšné provedení upřednostňované možnosti vyžaduje využití různých zdrojů financování na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Proto se tento návrh zveřejňuje společně s pracovním dokumentem útvarů Komise, který poskytuje přehled možností financování v rámci víceletého rozpočtu EU na období 2021–2027 na ochranu půdy, udržitelné hospodaření s půdou a obnovu půdy. Členské státy rovněž pokračují ve sdílení znalostí, zkušeností a odborných poznatků v rámci několika vzájemně propojených platform EU zaměřených na zdraví půdy.

Návrh odpovídá upřednostňované možnosti pro všechny prvky s výjimkou prvku týkajícího se obnovy půdy. Návrh je z hlediska obnovy půdy méně náročný než upřednostňovaná možnost obsažená v posouzení dopadů, aby se omezila zátěž pro členské státy, vlastníky půdy a správce půdy. Návrh zejména nevyžaduje, aby členské státy vytvářely nové programy opatření nebo plány pro zdraví půdy. Jelikož však tento přístup může znamenat zvýšené riziko, že do roku 2050 nebude dosaženo cíle zdravé půdy, navrhuje se, aby Komise provedla analýzu potřeby stanovit konkrétnější požadavky na obnovu/regeneraci nezdravé půdy do roku 2050 v rámci včasného hodnocení směrnice, které je naplánováno šest let po jejím vstupu v platnost. Tato analýza bude vycházet z výměny informací s členskými státy a zúčastněnými stranami a bude zohledňovat závěry hodnocení zdraví půdy, pokrok v oblasti udržitelného hospodaření s půdou a pokrok v oblasti znalostí kritérií pro deskriptory zdraví půdy.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Mezi podnikatelská odvětví, jež by podle očekávání měla tato iniciativa ovlivnit, patří zemědělství, lesnictví a související poradenské služby, podnikatelské činnosti, které kontaminovaly půdu, podnikatelské činnosti související se sanací kontaminovaných lokalit, výzkum a laboratoře. Degradace půdy ovlivňuje její produktivitu a konkurenceschopnost. Opatření přijatá k řešení degradace nejsou odměňována a ovlivňují rovné podmínky.

Provádění návrhu vytvoří řadu příležitostí pro růst a inovace, včetně příležitostí pro malé a střední podniky v EU, a to při navrhování a uplatňování postupů udržitelného hospodaření s půdou i při zkoumání a sanaci kontaminované půdy. Kromě toho se očekává, že zavedení systému monitorování půdy vytvoří příležitosti pro výzkum a vývoj a podnikatelské příležitosti při vývoji nových technologií a inovací pro monitorování a hodnocení zdravé půdy.

V zájmu dalšího snížení administrativní zátěže návrh nevyžaduje, aby členské státy vytvářely nové programy opatření pro udržitelné hospodaření s půdou nebo její obnovu. Návrh se také v co největší míře opírá o digitální a dálkový průzkum. Členské státy budou Komisi podávat zprávy pouze jednou za pět let a podávání zpráv bude omezeno na informace, které Komise potřebuje k plnění své úlohy při dohledu nad prováděním směrnice, k jejímu hodnocení a podávání zpráv ostatním orgánům EU.

- **Základní práva**

Navrhovaná směrnice respektuje základní práva a zásady zakotvené v Listině základních práv EU. Návrh stanoví opatření, jejichž cílem je dosáhnout do roku 2050 zdravé půdy a zajistit, aby se kontaminace půdy snížila na úroveň, která již nebude považována za škodlivou pro lidské zdraví a životní prostředí. To poskytne ochranu sociálně a ekonomicky znevýhodněným komunitám žijícím v kontaminovaných lokalitách nebo v jejich blízkosti. Návrh usiluje o začlenění vysoké úrovně ochrany životního prostředí do politik EU a o zlepšení kvality životního prostředí v souladu se zásadou udržitelného rozvoje stanovenou v článku 37 Listiny základních práv Evropské Unie. Rovněž konkrétně vyjadřuje povinnost chránit právo na život, jak je stanoveno v článku 2 Listiny.

Návrh přispívá k právu na účinnou soudní ochranu, jak je stanoveno v článku 47 Listiny, s podrobnými ustanoveními o přístupu ke spravedlnosti a sankcích.

Návrh neupravuje užívání majetku a respektuje právo na vlastnictví stanovené v článku 17 Listiny. Ke splnění povinností souvisejících s monitorováním zdraví půdy (odebírání vzorků půdy) však může být nutné, aby příslušné orgány v členských státech požadovaly od vlastníků půdy právo na přístup na jejich pozemek v souladu s platnými vnitrostátními předpisy a postupy. Členské státy mohou rovněž požadovat, aby vlastníci půdy prováděli opatření k udržitelnému obhospodařování půdy.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh bude mít pro Komisi rozpočtové důsledky, pokud jde o potřebné lidské a administrativní zdroje.

Tato nová iniciativa, která stanoví nový rámec pro monitorování a hodnocení půdy, udržitelné hospodaření a obnovu, zvýší pracovní zátěž Komise v oblasti provádění a prosazování předpisů. Komise bude muset řídit nový výbor a ověřovat úplnost a soulad prováděcích opatření. Bude také muset sledovat a analyzovat údaje nahlášené členskými státy, přijímat prováděcí akty a v případě potřeby poskytovat pokyny.

Komise zintenzivní činnost v oblasti provádění a integrace monitorování půdy. Bude usilovat o podporu vědecké komunity s pomocí Společného výzkumného střediska a zahájením projektů financovaných EU.

Evropská agentura pro životní prostředí vytvoří novou infrastrukturu pro podávání zpráv o analýzách, podporu politik na ochranu půdy a práci potřebnou pro integraci údajů o půdě s dalšími oblastmi politiky. Bude se hledat součinnost s dalšími úkoly. Případná potřeba provést drobnější posílení bude seskupena v legislativním finančním výkazu připravovaného právního návrhu.

Přiložený finanční výkaz obsahuje rozpočtové důsledky a potřebné lidské a administrativní zdroje.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Po vstupu navrhované směrnice v platnost budou mít členské státy maximálně dva roky na to, aby přijaly opatření potřebná k jejímu provedení a oznámily je Komisi.

Komise ověří úplnost prováděcích opatření oznámených členskými státy a soulad těchto opatření na základě informativních dokumentů, které vysvětlí vztah mezi složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu.

Návrh obsahuje několik ustanovení upravujících způsoby monitorování. Zavádí soudržný rámec pro monitorování půdy, který poskytuje údaje o zdraví půdy ve všech členských státech a pro všechny půdy. Tyto údaje budou zveřejněny v souladu s platnými právními předpisy.

Registr kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalit umožní Komisi a občanům, nevládním organizacím a dalším zúčastněným stranám sledovat povinnosti související s kontaminací půdy.

Návrh rovněž obsahuje ustanovení o podávání zpráv. Členské státy jsou povinny každých pět let podávat Komisi zprávy o omezeném počtu otázek.

Návrh stanoví hodnocení směrnice, které bude vycházet z informací oznámených členskými státy a z dalších dostupných informací. Toto hodnocení bude sloužit jako základ pro revizi směrnice. Hlavní závěry hodnocení budou předány Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Návrh rovněž obsahuje ustanovení o přizpůsobování pravidel vědeckému a technickému pokroku.

• Informativní dokumenty (u směrnice)

Navrhovaná směrnice se týká práva v oblasti životního prostředí a jejím cílem je regulovat zdraví půdy na úrovni EU, přičemž členskými státy poskytuje při dosahování cílů širokou míru flexibility. V současné době neexistují žádné zvláštní právní předpisy EU týkající se půdy a navrhovaná směrnice obsahuje nové pojmy a povinnosti týkající se půdy, které se dotknou především veřejných orgánů a zúčastněných stran v zemědělství, lesnictví a průmyslových odvětvích.

Členské státy mohou k provedení směrnice použít různé právní nástroje a může být nutné, aby změnilы stávající vnitrostátní předpisy. Je pravděpodobné, že provádění směrnice ovlivní nejen centrální/vnitrostátní úroveň právních předpisů v členských státech, ale také různé úrovně regionálních a místních právních předpisů. Je proto vhodné vypracovat informativní

dokumenty, které pomohou při procesu ověřování transpozice a sníží administrativní zátěž Komise spojenou s monitorováním souladu s právními předpisy. Bez nich by byly ke sledování metod provádění ve všech členských státech nutné značné prostředky a četné kontakty s vnitrostátními orgány.

V této souvislosti je přiměřené požadovat, aby břemeno vypracování informativních dokumentů na sebe vzaly členské státy, a připravily tak Komisi podklady pro dohled nad prováděním navrhované směrnice, která má zásadní význam pro Zelenou dohodu pro Evropu. Členské státy by proto měly prováděcí opatření oznámit spolu s jedním nebo více dokumenty vysvětlujícími, jak jsou jednotlivé složky směrnice propojeny s příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. To je v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Článek 1 stanoví celkový cíl směrnice, jímž je zavést soudržný rámec pro monitorování půdy, který bude poskytovat údaje o zdraví půdy ve všech členských státech, a zajistit, aby půda v EU byla nejpozději do roku 2050 zdravá a mohla poskytovat mnohostranné služby v takovém rozsahu, který bude dostatečný pro uspokojení environmentálních, společenských a hospodářských potřeb, a snížit znečištění půdy na úroveň, která již nebude považována za škodlivou pro lidské zdraví. Směrnice přispívá k prevenci a zmírnění dopadů změny klimatu, zvýšení odolnosti vůči přírodním katastrofám a zajištění potravinového zabezpečení.

Článek 2 vymezuje územní oblast působnosti směrnice, která se vztahuje na veškerou půdu v EU.

Článek 3 obsahuje definice.

Články 4 a 5 stanoví požadavky na správu a řízení. Článek 4 stanoví, že členské státy musí na celém svém území zřídit pro účely správy půdy a plnění požadavků směrnice půdní okrsky. Článek 4 rovněž stanoví kritéria, která mají členské státy při vytváření těchto půdních okrsků používat. Článek 5 vyžaduje, aby členské státy jmenovaly orgány pověřené plněním povinností stanovených směrnicí.

Článek 6 popisuje celkový rámec pro monitorování založený na půdních okrscích, aby se zajistilo pravidelné sledování zdraví půdy. Popisuje také, jak může Komise podpořit opatření přijatá členskými státy v oblasti monitorování zdraví půdy.

Článek 7 stanoví deskriptory půdy a kritéria pro monitorování a hodnocení zdraví půdy. Upřesňuje, že některá kritéria budou stanovena členskými státy.

Článek 8 stanoví, že členské státy musí provádět pravidelná měření půdy. Dále stanoví metodiky pro určení míst odběru vzorků a pro měření deskriptorů půdy.

Článek 9 vyžaduje, aby členské státy hodnotily zdraví půdy na základě pravidelných měření půdy s cílem zjistit, zda je půda zdravá.

Článek 10 stanoví zásady udržitelného hospodaření s půdou, jejichž cílem je zachovat nebo zlepšit její zdraví.

Článek 11 stanoví zásady pro zmírnění dopadů, které musí členské státy dodržovat v případě záboru půdy.

Článek 12 stanoví nadřazenou povinnost zaujmout při identifikaci a zkoumání potenciálně kontaminovaných lokalit a při nakládání s kontaminovanými lokalitami přístup založený na rizicích.

Článek 13 vyžaduje, aby byly identifikovány všechny potenciálně kontaminované lokality, a článek 14 vyžaduje, aby tyto lokality byly prozkoumány za účelem potvrzení přítomnosti kontaminace.

Článek 15 obsahuje povinnosti týkající se nakládání s kontaminovanými lokalitami. Stanoví, že členské státy musí provést posouzení rizik pro konkrétní lokalitu, aby zjistily, zda kontaminovaná lokalita představuje nepřijatelné riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí, a aby přijaly vhodná opatření ke snížení rizik.

Článek 16 vyžaduje, aby členské státy vytvořily registr kontaminovaných lokalit a potenciálně kontaminovaných lokalit. Uvádí, že registr musí obsahovat informace uvedené v příloze VII a že musí být veřejně přístupný a aktualizovaný.

Článek 17 obsahuje ustanovení týkající se financování EU.

Článek 18 obsahuje požadavky na podávání zpráv. Uvádí, že členské státy musí Komisi pravidelně podávat údaje a informace v elektronické podobě.

Článek 19 se týká přístupu k informacím za účelem zvýšení transparentnosti.

Článek 20 stanoví podmínky, za nichž může Komise přijímat akty v přenesené pravomoci.

Článek 21 stanoví podmínky, za nichž může Komise přijímat prováděcí akty (postup projednávání ve výboru).

Článek 22 obsahuje požadavky na přístup ke spravedlnosti.

Článek 23 vyžaduje, aby členské státy stanovily pravidla pro sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých na základě této směrnice. Sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

Článek 24 se týká hodnocení směrnice.

Článek 25 obsahuje požadavky na provedení směrnice do vnitrostátního práva.

Článek 26 se týká vstupu směrnice v platnost.

Článek 27 upřesňuje, že směrnice je určena členskými státy.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o monitorování a odolnosti půdy (právní rámec pro monitorování půdy)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²⁹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů³⁰,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Půda je životně důležitý, omezený, neobnovitelný a nenahraditelný zdroj, který má zásadní význam pro hospodářství, životní prostředí a společnost.
- (2) Zdravá půda je v dobrém chemickém, biologickém a fyzikálním stavu, takže může poskytovat ekosystémové služby, které jsou životně důležité pro člověka a životní prostředí, jako jsou dostatečné množství bezpečných a výživných potravin, biomasa, čistá voda, koloběh živin, ukládání uhlíku a prostředí pro biologickou rozmanitost. Nicméně 60 % až 70 % půdy v Unii je znehodnoceno a její stav se nadále zhoršuje.
- (3) Degradace půdy stojí Unii každoročně několik desítek miliard eur. Zdraví půdy ovlivňuje poskytování ekosystémových služeb, které mají významnou ekonomickou návratnost. Udržitelné obhospodařování a obnova půdy jsou proto ekonomicky smysluplné a mohou výrazně zvýšit cenu a hodnotu půdy v Unii.
- (4) Zelená dohoda pro Evropu³¹ stanovuje ambiciózní plán transformace Unie na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, jejímž cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a blahobyt občanů. V rámci Zelené dohody pro Evropu přijala Komise Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030³², strategii

²⁹ Úř. věst. C, , s. .

³⁰ Úř. věst. C, , s. .

³¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zelená dohoda pro Evropu, COM(2019) 640 final.

³² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života, COM(2020) 380 final.

„od zemědělce ke spotřebiteli“³³, akční plán pro nulové znečištění³⁴, strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu³⁵ a Strategii EU pro půdu do roku 2030³⁶.

- (5) Unie se zavázala provádět Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 a její cíle udržitelného rozvoje³⁷. Zdravá půda přímo přispívá k dosažení několika cílů udržitelného rozvoje, zejména cíle č. 2 (konec hladu), cíle č. 3 (zdraví a kvalitní život), cíle č. 6 (pitná voda a kanalizace), cíle č. 11 (udržitelná města a obce), cíle č. 12 (odpovědná spotřeba a výroba), cíle č. 13 (klimatická opatření) a cíle č. 15 (život na souši). Cíl 15.3 se zaměřuje na boj proti dezertifikaci, obnovu degradované půdy, včetně ploch postižených dezertifikací, suchem a záplavami, a usiluje o zastavení degradace půdy, do roku 2030.
- (6) Unie a její členské státy se jako smluvní strany Úmluvy o biologické rozmanitosti, schválené rozhodnutím Rady 93/626/EHS³⁸, na 15. konferenci smluvních stran dohodly na „celosvětovém rámci pro biologickou rozmanitost z Kchun-ningu a Montrealu“³⁹, který pro rok 2030 stanoví několik celosvětových cílů zaměřených na konkrétní kroky, jež mají význam pro zdraví půdy. Přínos přírody pro člověka, včetně zdravé půdy, by měl být obnoven, zachován a posílen.
- (7) Unie a její členské státy se jako smluvní strany Úmluvy OSN o boji proti dezertifikaci (UNCCD), schválené rozhodnutím Rady 98/216/ES⁴⁰, zavázaly bojovat proti dezertifikaci a zmírňovat následky sucha v postižených zemích. Třináct členských států⁴¹ se prohlásilo za strany postižené dezertifikací podle UNCCD.
- (8) V kontextu Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC) jsou pevninská plocha a půda považovány současně za zdroj i propad uhlíku. Unie a členské státy se jako smluvní strany zavázaly podporovat udržitelné řízení, zachování a zvyšování propadů a zásobníků uhlíku.
- (9) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 uvádí, že je zásadní zvýšit úsilí o ochranu úrodnosti půdy, snížení eroze půdy a zvýšení obsahu organické složky v půdě zavedením postupů udržitelného hospodaření s půdou. Rovněž uvádí, že značný pokrok je potřeba při určení kontaminovaných půdních stanovišť, obnově

³³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy, COM(2020) 381 final.

³⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: „Vstřícné nulové znečištění ovzduší, vod a půdy“, COM(2021) 400 final.

³⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, COM(2021) 82 final.

³⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Strategie EU pro půdu do roku 2030 – Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima, COM(2021) 699 final.

³⁷ <https://sdgs.un.org/goals>

³⁸ Rozhodnutí Rady ze dne 25. října 1993 o uzavření Úmluvy o biologické rozmanitosti (93/626/EHS) (Úř. věst. L 309, 13.12.1993, s. 1).

³⁹ Rozhodnutí přijaté na konferenci smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti dne 19. prosince 2022, 15/4. Celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-ningu a Montrealu.

⁴⁰ Rozhodnutí Rady ze dne 9. března 1998, kterým se jménem Evropského společenství uzavírá Úmluva Organizace spojených národů o boji proti dezertifikaci v zemích vážně postižených suchem a/nebo dezertifikací, zejména v Africe (Úř. věst. L 83, 19.3.1998, s. 1).

⁴¹ Bulharsko, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko.

degradovaných půd, stanovení podmínek pro dobrý ekologický stav půdy, zavedení cílů v oblasti obnovy a zlepšení monitorování zdraví půdy.

- (10) Strategie EU pro půdu do roku 2030 stanoví dlouhodobou vizi, že do roku 2050 budou všechny půdní ekosystémy v EU ve zdravém stavu, a budou tak odolnější. Klíčové je, že zdravá půda přispívá k cílům EU, kterými jsou dosažení klimatické neutrality a odolnost vůči změně klimatu, rozvoj čistého a oběhového (bio)hospodářství, zvrácení úbytku biologické rozmanitosti, ochrana lidského zdraví, zastavení dezertifikace a zvrácení degradace půdy.
- (11) Financování je nezbytné pro umožnění přechodu na zdravou půdu. Víceletý finanční rámec nabízí několik možností financování ochrany půdy, udržitelného hospodaření s půdou a obnovy půdy. Jednou z pěti misí EU v rámci programu Horizont Evropa, která se věnuje právě podpoře zdraví půdy, je „Dohoda o půdě pro Evropu“. Mise pro půdu je klíčovým nástrojem pro provádění této směrnice. Jejím cílem je vést přechod na zdravou půdu prostřednictvím financování ambiciózního výzkumného a inovačního programu, vytvoření sítě 100 živých laboratoří a majákových projektů ve venkovských a městských oblastech, podpory rozvoje harmonizovaného rámce pro monitorování půdy a zvyšování povědomí o významu půdy. Dalšími programy Unie, které zahrnují cíle přispívající ke zdravé půdě, jsou společná zemědělská politika, fondy politiky soudržnosti, Program pro životní prostředí a oblast klimatu, pracovní program Horizont Evropa, Nástroj pro technickou podporu, Nástroj pro oživení a odolnost a program InvestEU.
- (12) Ve Strategii pro půdu do roku 2030 bylo oznámeno, že Komise předloží legislativní návrh týkající se zdraví půdy, který umožní dosažení cílů strategie pro půdu a dobrého zdraví půdy v celé EU do roku 2050. Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 28. dubna 2021 o ochraně půdy⁴² zdůraznil význam ochrany půdy a podpory zdravé půdy v Unii vzhledem k tomu, že degradace půdy pokračuje, a to i přes omezená a nerovnoměrná opatření přijímaná v některých členských státech. Evropský parlament vyzval Komisi, aby při plném respektování zásady subsidiarity vytvořila společný právní rámec pro ochranu a udržitelné využívání půdy v celé Unii, který by se zabýval všemi hlavními hrozbami pro půdu.
- (13) Rada ve svých závěrech ze dne 23. října 2020⁴³ podpořila Komisi ve zintenzivnění úsilí o lepší ochranu půdy a biologické rozmanitosti půdy jakožto neobnovitelného zdroje zásadního významu.
- (14) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119⁴⁴ stanoví závazný cíl dosáhnout v Unii do roku 2050 klimatické neutrality a poté usilovat o dosažení negativních emisí a upřednostňovat rychlé a předvídatelné snižování emisí a zároveň podporovat pohlcování pomocí přirozených propadů. Udržitelné hospodaření s půdou vede ke zvýšenému ukládání uhlíku a ve většině případů i k vedlejším přínosům pro ekosystémy a biologickou rozmanitost. Sdělení Komise o udržitelných uhlíkových cyklech⁴⁵ zdůraznilo potřebu jasného a transparentního určení činností, které jednoznačně pohlcují uhlík z atmosféry, jako je například vytvoření rámce EU pro

⁴² Usnesení Evropského parlamentu ze dne 28. dubna 2021 o ochraně půdy (2021/2548(RSP)).

⁴³ Závěry Rady o biologické rozmanitosti – potřeba naléhavých opatření, 12210/20.

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁴⁵ Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu a Radě – Udržitelné uhlíkové cykly, COM (2021) 800.

certifikaci pohlcování uhlíku přírodními ekosystémy, včetně půdy. Revidované nařízení o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví navíc nejenže staví uhlík v půdě do centra pozornosti při dosahování cílů na cestě ke klimaticky neutrální Evropě, ale také vyzývá členské státy, aby připravily systém monitorování zásob uhlíku v půdě, mimo jiné s využitím souboru údajů z průzkumu využívání půdy / krajinného pokryvu (LUCAS).

- (15) Sdělení Komise o přizpůsobení se změně klimatu⁴⁶ zdůraznilo, že využívání přírodních řešení ve vnitrozemí, včetně obnovy fungování půdy jako houby, zvýší zásobování čistou a sladkou vodou, sníží dopady záplav a zmírní dopady sucha. Je důležité co nejvíce zvýšit schopnost půd zachovat a čistit vodu a snižovat znečištění.
- (16) Akční plán pro nulové znečištění přijatý Komisí stanoví vizi, že do roku 2050 bude znečištění ovzduší, vod a půdy sníženo na úroveň, které již nejsou považovány za škodlivé pro zdraví a přírodní ekosystémy a které respektují hranice, s nimiž se naše planeta může vyrovnat, čímž se vytvoří prostředí bez toxických látek.
- (17) Ve sdělení Komise o zajištění potravinového zabezpečení a posílení odolnosti potravinových systémů⁴⁷ se zdůrazňuje, že udržitelnost potravin je pro potravinové zabezpečení zásadní. Zdravá půda zvyšuje odolnost potravinového systému Unie tím, že je základem pro dostupnost dostatečného množství výživných potravin.
- (18) Aby bylo možné do roku 2050 dosáhnout zdravých půd, udržet je ve zdravém stavu a splnit cíle Unie v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti, předcházet suchu a přírodním katastrofám a reagovat na ně, chránit lidské zdraví a zajistit zabezpečení a bezpečnost potravin, je nutné stanovit opatření pro monitorování a hodnocení zdraví půdy, udržitelné hospodaření s půdou a řešení problematiky kontaminovaných lokalit.
- (19) V půdě se nachází více než 25 % veškeré biologické rozmanitosti a půda je druhou největší zásobárnou uhlíku na planetě. Zdravá půda díky své schopnosti zachycovat a ukládat uhlík přispívá k dosažení cílů Unie v oblasti změny klimatu. Zdravá půda je také příznivým prostředím pro rozvoj organismů a má zásadní význam pro zvýšení biologické rozmanitosti a stability ekosystémů. Podzemní a nadzemní biologická rozmanitost jsou úzce propojeny a vzájemně se ovlivňují prostřednictvím vzájemných vztahů (např. mykorhizní houby, které propojují kořeny rostlin).
- (20) Co se týče rizik přírodních katastrof, vyvolávají největší obavy v Evropě povodně, požáry a extrémní povětrnostní události. Obavy ze sucha a nedostatku vody v celé Unii rychle rostou. V roce 2020 považovalo sucho a nedostatek vody za klíčová vznikající rizika nebo rizika katastrof související s klimatem 24 členských států, zatímco v roce 2015 to bylo pouze 11 členských států. Zásadní význam pro odolnost vůči suchu a přírodním katastrofám má zdravá půda. Postupy, které zlepšují zadržování vody a dostupnost živin v půdě, půdní strukturu, biologickou rozmanitost půdy a ukládání uhlíku, zvyšují odolnost ekosystémů, rostlin a plodin vůči suchu, přírodním katastrofám, vlnám veder a extrémním povětrnostním událostem, které budou v budoucnu v důsledku změny klimatu stále častější, a umožňují jejich obnovu po těchto jevech. Bez řádného hospodaření s půdou sucho a přírodní katastrofy

⁴⁶ Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, COM(2021) 82 final.

⁴⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Zajištění potravinové bezpečnosti a posílení odolnosti potravinových systémů, COM (2022) 133 final.

způsobují její degradaci a znehodnocují ji. Zlepšení zdraví půdy pomáhá zmírnit hospodářské ztráty i ztráty životů související s klimatickými extrémami, které lze v letech 1980–2021 v Unii vyčíslit na přibližně 560 miliard EUR a více než 182 000 obětí.

- (21) Zdraví půdy přímo přispívá k lidskému zdraví a blahobytu. Zdravá půda poskytuje bezpečné a výživné potraviny a má schopnost filtrovat kontaminující látky, čímž zachovává kvalitu pitné vody. Kontaminace půdy může poškodit lidské zdraví požitím, vdechnutím nebo kontaktem s kůží. Působení zdravé populace půdních mikroorganismů na člověka je prospěšné pro rozvoj imunitního systému a odolnosti vůči některým nemocem a alergiím. Zdravá půda podporuje růst stromů, květin a travin a vytváří zelenou infrastrukturu, která nabízí estetickou hodnotu, pohodu a kvalitu života.
- (22) Degradace půdy ovlivňuje úrodnost, výnosy, odolnost škůdců vůči pesticidům a nutriční kvalitu potravin. Vzhledem k tomu, že 95 % našich potravin se přímo či nepřímo vyrábí na půdě a celosvětová populace se neustále zvyšuje, je pro zajištění dlouhodobého potravinového zabezpečení a zajištění produktivity a ziskovosti zemědělství Unie klíčové, aby tento omezený přírodní zdroj zůstal zdravý. Postupy udržitelného hospodaření s půdou udržují nebo zlepšují její zdraví a přispívají k udržitelnosti a odolnosti potravinového systému.
- (23) Dlouhodobým cílem směrnice je dosažení zdravé půdy do roku 2050. Vzhledem k omezeným znalostem o stavu půdy a o účinnosti opatření k obnově jejího zdraví i o nákladech na ně je směrnice dílčím krokem a je v ní navržen postupný přístup. V první fázi bude pozornost zaměřena na vytvoření rámce pro monitorování půdy a posouzení stavu půdy v celé EU. Zahrnuty jsou také požadavky na stanovení opatření pro udržitelné hospodaření s půdou a obnovu nezdravých půd, jakmile se zjistí jejich stav, ale není uložena povinnost dosáhnout do roku 2050 zdravých půd ani nejsou vymezeny průběžné cíle. Tento přiměřený přístup umožní udržitelné hospodaření s půdou a obnovu nezdravých půd dobře připravit, motivovat a uvést do praxe. Ve druhé fázi, jakmile budou k dispozici výsledky prvního posouzení půd a analýzy trendů, Komise zhodnotí pokrok při plnění cíle stanoveného pro rok 2050 a nabyté zkušenosti a v případě potřeby navrhne revizi směrnice, aby se pokrok do roku 2050 urychlil.
- (24) Řešení tlaku na půdu a určení vhodných opatření k zachování nebo obnově zdraví půdy vyžaduje, aby byla zohledněna rozmanitost půdních typů, specifické místní a klimatické podmínky a využívání půdy nebo krajinný pokryv. Je proto vhodné, aby členské státy zřídily půdní okrsky. Půdní okrsky by měly být základními řídicími jednotkami pro hospodaření s půdou a pro přijímání opatření ke splnění požadavků stanovených v této směrnici, zejména pokud jde o monitorování a hodnocení zdraví půdy. Počet, zeměpisný rozsah a hranice půdních okrsků pro každý členský stát by měly být stanoveny tak, aby se usnadnilo provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../...⁺. V každém členském státě by měl být stanoven minimální počet půdních okrsků s ohledem na velikost členského státu. Tento minimální počet půdních

⁺ Úřad pro publikace, vložte do textu číslo nařízení o certifikaci pohlcování uhlíku obsaženého v dokumentu COM(2022) 672 final a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum a název dané směrnice a odkaz na ni v Úředním věstníku.

okresků pro každý členský stát odpovídá počtu územních jednotek NUTS 1 stanovených v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003⁴⁸.

- (25) V zájmu zajištění odpovídajícího řízení v oblasti půdy by členské státy měly být povinny jmenovat příslušný orgán pro každý půdní okrsek. Členské státy by měly mít možnost jmenovat jakýkoli další příslušný orgán na příslušné úrovni, včetně vnitrostátní nebo regionální úrovně.
- (26) Aby bylo možné zavést společnou definici zdravého stavu půdy, je třeba definovat minimální společný soubor měřitelných kritérií, jejichž nedodržení vede ke kritické ztrátě schopnosti půdy fungovat jako vitální živý systém a poskytovat ekosystémové služby. Tato kritéria by měla odrážet stávající úroveň věd o půdě a vycházet z ní.
- (27) K popisu degradace půdy je nutné stanovit deskriptory půdy, které lze měřit nebo odhadovat. I když mezi půdními typy, klimatickými podmínkami a využitím půdy existuje značná variabilita, současné vědecké poznatky umožňují stanovit pro některé z těchto půdních deskriptorů kritéria na úrovni Unie. Členské státy by však měly mít možnost upravit kritéria pro některé z těchto deskriptorů půdy na základě specifických vnitrostátních nebo místních podmínek a definovat kritéria pro další deskriptory půdy, pro které nelze v této fázi stanovit společná kritéria na úrovni EU. U těch deskriptorů, u nichž nyní nelze určit jasná kritéria, která by rozlišovala mezi zdravým a nezdravým stavem, je vyžadováno pouze monitorování a hodnocení. To usnadní vývoj těchto kritérií v budoucnu.
- (28) Za účelem vytvoření pobídek by členské státy měly zavést mechanismy pro uznání úsilí vlastníků a správců půdy o udržení půdy ve zdravém stavu, a to i formou certifikace zdravé půdy doplňující regulační rámec Unie pro pohlcování uhlíku a podporující provádění kritérií udržitelnosti energie z obnovitelných zdrojů stanovených v článku 29 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001⁴⁹. Komise by měla usnadnit certifikaci zdravé půdy mimo jiné výměnou informací a podporou osvědčených postupů, zvyšováním povědomí a posuzováním proveditelnosti rozvoje uznávání systémů certifikace na úrovni Unie. Aby se snížila administrativní zátěž žadatelů o příslušnou certifikaci, je třeba co nejvíce využívat synergií mezi různými certifikačními systémy.
- (29) Některé půdy mají zvláštní vlastnosti buď proto, že jsou atypické povahy a představují vzácná stanoviště pro biologickou rozmanitost nebo jedinečnou krajinu, nebo proto, že byly silně pozměněny lidmi. Tyto vlastnosti by měly být zohledněny v kontextu definice zdravé půdy a požadavků na dosažení zdravého stavu půdy.
- (30) Půda je omezeným zdrojem, který je předmětem stále větší konkurence pro různé způsoby využití. Záběr půdy je proces, který často vychází z potřeb hospodářského rozvoje a který mění přírodní a polopřírodní oblasti (včetně zemědělské a lesní půdy, zahrad a parků) v umělý půdní povrch, přičemž půdu využívá jako platformu pro stavby a infrastrukturu, jako přímý zdroj surovin nebo jako archiv historického dědictví. Tato přeměna může způsobit ztrátu, často nevratnou, schopnosti půdy poskytovat další ekosystémové služby (poskytování potravin a biomasy, koloběh vody a živin, základ pro biologickou rozmanitost a ukládání uhlíku). Záběr půdy často postihuje zejména nejúrodnější zemědělskou půdu, což ohrožuje potravinové

⁴⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS) (Úř. věst. L 154, 21.6.2003, s. 1).

⁴⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřelované znění) (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

zabezpečení. Zakrytá půda také vystavuje lidská sídla vyšším povodňovým vlnám a intenzivnějším efektům tepelných ostrovů. Proto je nutné sledovat zábory a zakrývání půdy a jejich vliv na schopnost půdy poskytovat ekosystémové služby. V rámci udržitelného hospodaření s půdou je rovněž vhodné stanovit určité zásady pro zmírnění dopadů záboru půdy.

- (31) Hodnocení zdraví půdy na základě monitorovací sítě by mělo být přesné a zároveň by se náklady na toto monitorování měly udržet na přiměřené úrovni. Je proto vhodné stanovit kritéria pro místa odběru vzorků, která jsou reprezentativní pro stav půdy s ohledem na různé půdní typy, klimatické podmínky a využití půdy. Síť míst odběru vzorků by měla být určena pomocí geostatistických metod a měla by být dostatečně hustá, aby poskytla odhad plochy zdravých půd na vnitrostátní úrovni, přičemž nejistota nepřesáhne 5 %. Tato hodnota se běžně považuje za statisticky spolehlivý odhad a přiměřenou jistotu, že cíle bylo dosaženo.
- (32) Komise by měla členským státům pomáhat a podporovat je při monitorování zdraví půdy pokračováním v pravidelném odběru půdních vzorků *in situ* a souvisejících měřeních půdy (iniciativa LUCAS pro půdu) v rámci průzkumu využívání půdy / krajinného pokryvu (LUCAS). Za tímto účelem bude program LUCAS vylepšen a modernizován, aby byl plně v souladu se zvláštními požadavky na kvalitu, které je třeba splnit pro účely této směrnice. V zájmu zmírnění zátěže by členské státy měly mít možnost zohlednit údaje o zdraví půdy zjišťované v rámci rozšířené iniciativy LUCAS pro půdu. Takto podporované členské státy by proto měly přijmout nezbytná právní opatření s cílem zajistit, aby Komise mohla provádět odběry vzorků půdy *in situ*, a to i na polích v soukromém vlastnictví a v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy nebo právními předpisy Unie.
- (33) Komise rozvíjí služby dálkového průzkumu v rámci programu Copernicus jako programu řízeného uživateli, čímž podporuje i členské státy. V zájmu zvýšení včasnosti a účinnosti monitorování zdraví půdy by členské státy měly v příslušných případech využívat data z dálkového průzkumu včetně výstupů ze služeb programu Copernicus pro monitorování příslušných deskriptorů půdy a pro hodnocení zdraví půdy. Komise a Evropská agentura pro životní prostředí by měly podpořit zkoumání a vývoj produktů dálkového průzkumu půdy, aby členským státům pomohly při monitorování příslušných deskriptorů půdy.
- (34) V návaznosti na stávající Observatoř EU pro půdu a na její modernizaci by Komise měla zřídit digitální portál s údaji o zdraví půdy, který by měl být kompatibilní s evropskou strategií pro data⁵⁰ a datovými prostory EU a který by měl být centrem poskytujícím přístup k údajům o půdě pocházejícím z různých zdrojů. Tento portál by měl především obsahovat všechny údaje shromážděné členskými státy a Komisí podle požadavků této směrnice. Do portálu by mělo být možné dobrovolně začlenit i další relevantní údaje o půdě shromážděné členskými státy nebo jakoukoli jinou stranou (a zejména údaje vyplývající z projektů v rámci programu Horizont Evropa a mise „Dohoda o půdě pro Evropu“), pokud tyto údaje splňují určité požadavky na formát a specifikace. Tyto požadavky by měla upřesnit Komise prostřednictvím prováděcích aktů.

⁵⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o evropské strategii pro data, COM(2020) 66 final.

- (35) Je rovněž nezbytné zlepšit harmonizaci systémů monitorování půdy používaných v členských státech a využít synergií mezi unijními a vnitrostátními systémy monitorování, aby bylo možné získat srovnatelnější údaje v celé Unii.
- (36) V zájmu co nejširšího využití údajů o zdraví půdy získaných z monitorování prováděného podle této směrnice by členské státy měly být povinny usnadnit přístup k těmto údajům příslušným zúčastněným stranám, jako jsou zemědělci, lesníci, vlastníci půdy a místní orgány.
- (37) K zachování nebo zlepšení zdraví půdy je třeba s ní hospodařit udržitelným způsobem. Udržitelné hospodaření s půdou umožní dlouhodobé poskytování půdních služeb, včetně zlepšení kvality ovzduší a vody a potravinového zabezpečení. Je proto vhodné stanovit zásady udržitelného hospodaření s půdou, kterými se budou řídit postupy hospodaření s půdou.
- (38) Při přechodu na udržitelné hospodaření se zemědělskou půdou a v menší míře i s lesní půdou hrají zásadní roli ekonomické nástroje, včetně nástrojů společné zemědělské politiky (SZP), které poskytují podporu zemědělcům. Cílem SZP je podporovat zdraví půdy prostřednictvím uplatňování podmíněnosti, ekoschémat a opatření pro rozvoj venkova. Finanční podporu pro zemědělce a lesníky, kteří uplatňují postupy udržitelného hospodaření s půdou, může poskytovat i soukromý sektor. Dobrovolné značky udržitelnosti například v potravinářském, dřevozpracujícím, biologickém a energetickém průmyslu, které zavádějí soukromé subjekty, mohou zohledňovat zásady udržitelného hospodaření s půdou stanovené v této směrnici. To může umožnit výrobcům potravin, dřeva a další biomasy, kteří se těmito zásadami při výrobě řídí, aby je zohlednili v hodnotě svých produktů. Prostřednictvím živých laboratoří a majákových projektů mise pro půdu budou poskytnuty další finanční prostředky na síť reálných míst pro testování, demonstraci a rozšiřování řešení, včetně uhlíkového zemědělství. Aniž je dotčena zásada „znečišťovatel platí“, měly by členské státy poskytovat podporu a poradenství na pomoc vlastníkům a uživatelům půdy, kterých se dotýkají opatření přijatá podle této směrnice, zejména s ohledem na potřeby a omezené možnosti malých a středních podniků.
- (39) Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115⁵¹ musí členské státy ve svých strategických plánech SZP popsat, jak má struktura těchto plánů v oblasti životního prostředí a klimatu přispívat k dosažení dlouhodobých vnitrostátních cílů stanovených v legislativních aktech uvedených v příloze XIII uvedeného nařízení nebo z nich vycházejících a jak má být s těmito cíli v souladu.
- (40) Aby se zajistilo provádění nejlepších postupů udržitelného hospodaření s půdou, měly by být členské státy povinny pečlivě sledovat dopad postupů hospodaření s půdou a podle potřeby upravovat postupy a doporučení s ohledem na nové poznatky z výzkumu a inovací. V tomto ohledu se očekává cenný přínos mise programu Horizont Evropa „Dohoda o půdě pro Evropu“, a zejména jejích živých laboratoří a činností na podporu monitorování půdy, vzdělávání o půdě a zapojení občanů.
- (41) Obnova navrací degradovanou půdu do zdravého stavu. Při definování opatření pro obnovu půdy by členské státy měly být povinny zohlednit výsledek posouzení zdraví

⁵¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1).

půdy a přizpůsobit tato opatření specifickým charakteristikám situace, typu, využití a stavu půdy a místním, klimatickým a environmentálním podmínkám.

- (42) K zajištění součinnosti mezi různými opatřeními přijatými podle jiných právních předpisů Unie, která mohou mít dopad na zdraví půdy, a opatřeními, která mají být zavedena za účelem udržitelného obhospodařování a obnovy půdy v Unii, by členské státy měly zajistit, aby postupy udržitelného obhospodařování a obnovy půdy byly v souladu s národními plány na obnovu přírody přijatými v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) .../...⁵²; strategickými plány, které mají členské státy vypracovat v rámci společné zemědělské politiky v souladu s nařízením (EU) 2021/2115, zásadami správné zemědělské praxe a akčními programy pro vymezené zranitelné oblasti přijaté v souladu se směrnicí Rady 91/676/EHS⁵³, ochrannými opatřeními a prioritním akčním rámcem stanovenými pro lokality Natura 2000 v souladu se směrnicí Rady 92/43/EHS⁵⁴, opatřeními pro dosažení dobrého ekologického a chemického stavu vodních útvarů zahrnutými do plánů povodí vypracovaných v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES⁵⁵, opatřeními pro zvládání povodňových rizik stanovenými v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES⁵⁶, plány řízení sucha podporovanými ve strategii Unie pro přizpůsobení se změně klimatu⁵⁷, národními akčními programy stanovenými v souladu s článkem 10 Úmluvy OSN o boji proti dezertifikaci, cíli stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841⁵⁸ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842⁵⁹, integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu stanovenými v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999⁶⁰, národními programy omezování znečištění ovzduší vypracovanými podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU)

⁵² Úřad pro publikace: vložte do textu číslo nařízení o obnově přírody obsaženého v dokumentu COM(2022) 304 a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum a název tohoto nařízení a odkaz na něj v Úředním věstníku; nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... o obnově přírody.

⁵³ Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1).

⁵⁴ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁵⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁵⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (Úř. věst. L 288, 6.11.2007, s. 27).

⁵⁷ Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, COM(2021) 82 final.

⁵⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1).

⁵⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 26).

⁶⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

2016/2284⁶¹, posouzením rizik a plánováním zvládnání rizik katastrof vypracovanými v souladu s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU⁶² a národními akčními plány vypracovanými v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) .../...⁶³+. Postupy udržitelného hospodaření s půdou a její obnovy by měly být v co největší míře začleněny do těchto programů, plánů a opatření v rozsahu, v jakém přispívají k dosažení jejich cílů. Příslušné ukazatele a údaje, jako jsou ukazatele výsledků v oblasti půdy podle nařízení o SZP a statistické údaje o zemědělských vstupech a výstupech vykazované podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2379⁶⁴, by proto měly být přístupné příslušným orgánům odpovědným za udržitelné hospodaření s půdou a postupy obnovy a posouzení zdraví půdy, aby bylo možné tyto údaje a ukazatele vzájemně propojit a umožnit tak co nejpřesnější posouzení účinnosti zvolených opatření.

- (43) Kontaminované lokality jsou dědictvím několika desetiletí průmyslové činnosti v EU a mohou v současnosti i v budoucnosti představovat riziko pro lidské zdraví a životní prostředí. Proto je nutné nejprve identifikovat a prozkoumat potenciálně kontaminované lokality a poté, v případě potvrzené kontaminace, posoudit rizika a přijmout opatření k řešení nepřijatelných rizik. Průzkum půdy může prokázat, že potenciálně kontaminovaná lokalita ve skutečnosti kontaminována není. V takovém případě by členský stát již neměl lokalitu označovat jako potenciálně kontaminovanou, pokud se podezření na kontaminaci nezakládá na nových důkazech.
- (44) K identifikaci potenciálně kontaminovaných lokalit by členské státy měly shromažďovat důkazy mimo jiné prostřednictvím historického výzkumu, informací o minulých průmyslových haváriích a katastrofách, v souvislosti s povoleními v oblasti životního prostředí a na základě oznámení od veřejnosti nebo orgánů.
- (45) Aby bylo zajištěno, že průzkumy půdy v potenciálně kontaminovaných lokalitách budou prováděny včas a účinně, měly by být členské státy kromě povinnosti stanovit lhůtu, do které by tyto průzkumy měly být provedeny, povinny stanovit také konkrétní události, které toto šetření spustí. Mezi tyto spouštěcí události mohou patřit žádost nebo přezkum povolení v oblasti životního prostředí nebo stavebního povolení nebo povolení vyžadovaného podle právních předpisů Unie či vnitřních právních předpisů, činnosti zahrnující těžbu půdy, změny ve využití půdy nebo transakce s pozemky či nemovitostmi. Průzkum půdy může probíhat v různých fázích, jako je dokumentární studie, návštěva lokality, předběžné nebo průzkumné šetření, podrobnější nebo popisné šetření a terénní nebo laboratorní testování. Základní zprávy a monitorovací opatření prováděná v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU⁶⁵ by mohly být v případě potřeby rovněž považovány za průzkum půdy.

⁶¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směrnice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES (Úř. věst. L 344, 17.12.2016, s. 1).

⁶² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 924).

⁶³ +Úřad pro publikace: vložte do textu číslo nařízení o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin a o změně nařízení (EU) 2021/2115 obsažené v dokumentu COM(2022) 305 a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum a název dané směrnice a odkaz na ni v Úředním věstníku.

⁶⁴ Nařízení (EU) 2022/2379 o statistice zemědělských vstupů a výstupů.

⁶⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

- (46) Při nakládání s potenciálně kontaminovanými lokalitami a kontaminovanými lokalitami je zapotřebí pružnosti, aby se zohlednily náklady, přínosy a místní specifika. Členské státy by proto měly při nakládání s potenciálně kontaminovanými lokalitami a kontaminovanými lokalitami přijmout přinejmenším přístup založený na rizicích, který by zohledňoval rozdíly mezi těmito dvěma kategoriemi a který by umožňoval přidělovat zdroje s ohledem na konkrétní environmentální, ekonomické a sociální souvislosti. Rozhodnutí by měla být přijímána na základě povahy a rozsahu možných rizik pro lidské zdraví a životní prostředí vyplývajících z expozice kontaminujícími látkám v půdě (např. expozice zranitelných skupin obyvatelstva, jako jsou těhotné ženy, osoby se zdravotním postižením, starší lidé a děti). Analýza nákladů a přínosů sanace by měla být pozitivní. Optimální sanační řešení by mělo být udržitelné a mělo by být vybráno na základě vyváženého rozhodovacího procesu, který zohledňuje environmentální, ekonomické a sociální dopady. Při nakládání s potenciálně kontaminovanými lokalitami a kontaminovanými lokalitami by měly být dodržovány zásady „znečišťovatel platí“, předběžné opatrnosti a proporcionality. Členské státy by měly stanovit zvláštní metodiku pro určování rizik kontaminovaných lokalit specifických pro danou lokalitu. Členské státy by také měly definovat, co představuje nepřijatelné riziko z kontaminované lokality, a to na základě vědeckých poznatků, zásady předběžné opatrnosti, místních specifik a současného a budoucího využívání půdy. V zájmu snížení rizik kontaminovaných lokalit na přijatelnou úroveň pro lidské zdraví a životní prostředí by členské státy měly přijmout odpovídající opatření ke snížení rizik včetně sanace. Mělo by být možné kvalifikovat opatření přijatá podle jiných právních předpisů Unie jako opatření ke snížení rizik podle této směrnice, pokud tato opatření účinně snižují rizika, která kontaminované lokality představují.
- (47) Opatření přijatá podle této směrnice by měla rovněž zohledňovat další cíle politiky EU, jako jsou cíle sledované [nařízením (EU) xxxx/xxxx⁶⁶], které mají zajistit bezpečné a udržitelné dodávky kritických surovin pro evropský průmysl.
- (48) Transparentnost je zásadní součástí politiky v oblasti půdy a zajišťuje odpovědnost a informovanost veřejnosti, spravedlivé tržní podmínky a sledování pokroku. Členské státy by proto měly zřídit a vést národní registr kontaminovaných lokalit a potenciálně kontaminovaných lokalit, který by obsahoval informace o konkrétních lokalitách a který by měl být veřejně přístupný v online databázi georeferenčních prostorových dat. Registr by měl obsahovat informace, které jsou nezbytné pro informování veřejnosti o existenci potenciálně kontaminovaných lokalit a kontaminovaných lokalit a o nakládání s nimi. Vzhledem k tomu, že v případě potenciálně kontaminovaných lokalit není přítomnost kontaminace půdy potvrzena, ale existuje na ni pouze podezření, je třeba veřejnosti sdělit a vysvětlit rozdíl mezi kontaminovanými a potenciálně kontaminovanými lokalitami, aby se předešlo zbytečným obavám.
- (49) Ustanovení čl. 19 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii (SEU) vyžaduje, aby členské státy poskytl prostředky nezbytné k zajištění účinné soudní ochrany v oblastech pokrytých právem Unie. Kromě toho by v souladu s Úmluvou o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního

⁶⁶ + Úřad pro publikace: vložte do textu číslo nařízení, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin a mění nařízení (EU) 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 a (EU) 2019/1020, obsažené v dokumentu COM(2023) 160 a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum a název dané směrnice a odkaz na ni v Úředním věstníku.

prostředí⁶⁷ (Aarhuská úmluva) měli mít příslušníci dotčené veřejnosti přístup ke spravedlnosti, aby přispěli k ochraně práva na život v prostředí přiměřeném zdraví a blahobytu člověka.

- (50) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024⁶⁸ nařizuje zveřejňování údajů veřejného sektoru v bezplatných a otevřených formátech. Celkovým cílem je pokračovat v posilování ekonomiky EU založené na datech tím, že se zvýší množství údajů veřejného sektoru dostupných pro opakované použití, zajistí se spravedlivá hospodářská soutěž a snadný přístup k informacím veřejného sektoru a posílí se přeshraniční inovace založené na datech. Hlavní zásadou je, že vládní data by měla být záměrně a standardně otevřená. Cílem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES⁶⁹ je zaručit právo na přístup k informacím o životním prostředí v členských státech v souladu s Aarhuskou úmluvou. Aarhuská úmluva a směrnice 2003/4/ES obsahují rozsáhlé povinnosti, které se týkají zpřístupňování informací o životním prostředí na vyžádání i aktivního šíření těchto informací. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES⁷⁰ má také široký rozsah činnosti, který se týká sdílení prostorových informací, včetně datových souborů o různých environmentálních tématech. Je důležité, aby ustanovení této směrnice týkající se přístupu k informacím a ujednání o sdílení údajů doplňovala uvedené směrnice a nevytvářela zvláštní právní režim. Proto by ustanoveními této směrnice o informování veřejnosti a o informacích o sledování jeho provádění neměly být dotčeny směrnice (EU) 2019/1024, 2003/4/ES a 2007/2/ES.
- (51) Za účelem zajištění nezbytného přizpůsobení pravidel pro monitorování zdraví půdy, udržitelné hospodaření s půdou a nakládání s kontaminovanými lokalitami by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o změnu této směrnice s cílem přizpůsobit metodiky monitorování zdraví půdy, seznam zásad udržitelného hospodaření s půdou, orientační seznam opatření ke snížení rizik, fáze a požadavky na posouzení rizik pro konkrétní lokalitu a obsah registru kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalit technickému a vědeckému pokroku. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016⁷¹. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání expertních skupin Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (52) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění této směrnice by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, aby stanovila formát, strukturu a podrobná

⁶⁷ Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí – prohlášení (Úř. věst. L 124, 17.5.2005).

⁶⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56).

⁶⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

⁷⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

⁷¹ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1).

opatření pro elektronické podávání dat a informací Komisi. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁷².

- (53) Komise by měla po šesti letech od vstupu této směrnice v platnost provést fakticky podložené hodnocení a případně směrnici revidovat na základě výsledků hodnocení zdraví půdy. Hodnocení by mělo posoudit zejména potřebu stanovit konkrétnější požadavky, aby se zajistila obnova nezdravých půd a dosažení cíle, kterým je zajištění zdravých půd do roku 2050. Hodnocení by mělo rovněž posoudit, zda je potřeba přizpůsobit definici zdravé půdy vědeckému a technickému pokroku doplněním ustanovení o určitých deskriptorech nebo kritériích na základě nových vědeckých poznatků týkajících se ochrany půdy nebo na základě problému specifického pro členský stát, který vyplývá z nových environmentálních či klimatických okolností. Podle bodu 22 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů by toto hodnocení mělo být založeno na kritériích účinnosti, účelnosti, relevance, soudržnosti a přidané hodnoty EU a mělo by sloužit jako základ pro posouzení dopadů možných dalších opatření.
- (54) K dosažení vize, že do roku 2050 budou všechny půdy zdravé, a k zajištění dlouhodobého poskytování ekosystémových služeb prostřednictvím půdy v celé Unii jsou nezbytná koordinovaná opatření všech členských států. Jednotlivá opatření členských států se ukázala jako nedostatečná, protože degradace půdy pokračuje a dokonce se zhoršuje. Jelikož cílů této směrnice nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků opatření, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 SEU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (55) Členské státy se v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech⁷³ zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Cíl a předmět

⁷² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁷³ Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

1. Cílem směrnice je zavést pevný a soudržný rámec pro monitorování půdy pro všechny půdy v celé EU a neustále zlepšovat zdraví půdy v Unii s cílem dosáhnout do roku 2050 zdravých půd a udržet je ve zdravém stavu, aby mohly poskytovat mnohostranné ekosystémové služby v rozsahu, který bude dostatečný pro uspokojení environmentálních, společenských a hospodářských potřeb, předcházet dopadům změny klimatu a úbytku biologické rozmanitosti a zmírňovat je, zvyšovat odolnost vůči přírodním katastrofám a zajišťovat potravinové zabezpečení, a aby se kontaminace půdy snížila na úroveň, která již nebude považována za škodlivou pro lidské zdraví a životní prostředí.
2. Tato směrnice stanoví opatření týkající se:
 - a) monitorování a hodnocení zdraví půdy;
 - b) udržitelného hospodaření s půdou;
 - c) kontaminovaných lokalit.

Článek 2

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na všechny půdy na území členských států.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „půdou“ svrchní vrstva zemské kůry, která se nachází mezi skalním podložím a zemským povrchem a která se skládá z minerálních částic, organické hmoty, vody, vzduchu a živých organismů;
- 2) „ekosystémem“ dynamický komplex společenstev rostlin, živočichů a mikroorganismů a jejich neživého prostředí, působící ve vzájemných vazbách jako funkční jednotka;
- 3) „ekosystémovými službami“ nepřímé přispívání ekosystémů k zajištění hospodářských, sociálních, kulturních a jiných přínosů, které z těchto ekosystémů pro lidi plynou;
- 4) „zdravím půdy“ fyzický, chemický a biologický stav půdy, který je rozhodný pro její schopnost fungovat jako vitální živý systém a poskytovat ekosystémové služby;
- 5) „udržitelným hospodařením s půdou“ takové postupy hospodaření s půdou, které zachovávají nebo zlepšují ekosystémové služby poskytované prostřednictvím půdy, aniž narušují funkce, které tyto služby umožňují, nebo poškozují jiné vlastnosti životního prostředí;
- 6) „postupy hospodaření s půdou“ postupy, které ovlivňují fyzické, chemické nebo biologické vlastnosti půdy;
- 7) „obhospodařovanou půdou“ půda, na které se provádějí postupy hospodaření s půdou;
- 8) „půdním okrskem“ část území členského státu vymezená tímto členským státem v souladu s touto směrnicí;

- 9) „hodnocením zdraví půdy“ hodnocení zdraví půdy na základě měření nebo odhadu deskriptorů půdy;
- 10) „kontaminovanou lokalitou“ vymezená oblast jednoho nebo několika pozemků s potvrzenou přítomností kontaminace půdy způsobené antropogenními činnostmi z bodových zdrojů;
- 11) „deskriptorem půdy“ parametr popisující fyzikální, chemickou nebo biologickou charakteristiku zdraví půdy;
- 12) „pevninskou plochou“ povrch Země, který není pokrytý vodou;
- 13) „krajinným pokryvem“ fyzický a biologický pokryv zemského povrchu;
- 14) „přírodní pevninskou plochou“ území, kde lidská činnost podstatně nezměnila primární ekologické funkce a druhové složení území;
- 15) „polopřírodní pevninskou plochou“ území, kde lidské činnosti podstatně pozměnily ekologická společenstva v jejich složení, rovnováze nebo funkci, ale společenstva si zachovávají potenciálně vysokou hodnotu z hlediska biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb, které poskytují;
- 16) „umělou pevninskou plochou“ půda využívaná jako platforma pro stavby a infrastrukturu nebo jako přímý zdroj surovin či archiv historického dědictví na úkor schopnosti půdy poskytovat jiné ekosystémové služby;
- 17) „záborem půdy“ přeměna přírodního a polopřírodního půdního povrchu na umělý půdní povrch;
- 18) „přenosovou funkcí“ matematické pravidlo, které umožňuje převést hodnotu měření provedeného pomocí metodiky odlišné od referenční metodiky na hodnotu, která by byla získána při měření půdy pomocí referenční metodiky;
- 19) „dotčenou veřejností“ veřejnost, která je nebo může být dotčena degradací půdy nebo která má zájem na rozhodovacích postupech souvisejících s prováděním povinností podle této směrnice, včetně vlastníků a uživatelů půdy, jakož i nevládních organizací, které podporují ochranu lidského zdraví nebo životního prostředí a splňují veškeré požadavky podle vnitrostátních právních předpisů;
- 20) „kontaminací půdy“ přítomnost chemické látky nebo látky v půdě v koncentraci, která může být škodlivá pro lidské zdraví nebo životní prostředí;
- 21) „kontaminující látkou“ látka, která může způsobit kontaminaci půdy;
- 22) „obnovou“ záměrná činnost zaměřená na změnu stavu půdy z degradovaného na zdravý;
- 23) „rizikem“ možnost škodlivých účinků na lidské zdraví nebo životní prostředí v důsledku expozice kontaminaci půdy;
- 24) „průzkumem půdy“ proces hodnocení přítomnosti a koncentrace kontaminujících látek v půdě, který se obvykle provádí v různých fázích;
- 25) „zeměpisně přesnými údaji“ informace uváděné a ukládané způsobem, který umožňuje jejich mapování a lokalizaci s určitou přesností a správností;
- 26) „sanací půdy“ opatření pro obnovu, které snižuje, izoluje nebo imobilizuje koncentrace kontaminujících látek v půdě.

Článek 4

Půdní okrsky

1. Členské státy na svém území zřídí půdní okrsky.
Počet půdních okrsků pro každý členský stát odpovídá minimálně počtu územních jednotek NUTS 1 stanovených podle nařízení (ES) č. 1059/2003.
2. Při stanovování zeměpisného rozsahu půdních okrsků mohou členské státy zohlednit stávající správní jednotky a usilovat o homogenitu v rámci každého půdního okrsku, pokud jde o tyto parametry:
 - a) půdní typ podle definice v dokumentu Světová referenční báze pro půdní zdroje⁷⁴;
 - b) klimatické podmínky;
 - c) environmentální zónu popsanou ve zprávě Alterra Report 2281⁷⁵;
 - d) využívání půdy nebo krajinný pokryv, jak se používá v rámci průzkumu využívání půdy / krajinného pokryvu (LUCAS).

Článek 5

Příslušné orgány

Členské státy určí orgány příslušné pro plnění povinností stanovených v této směrnici na vhodné úrovni.

Členské státy určí jeden orgán příslušný pro každý půdní okrsek stanovený v souladu s článkem 4.

Kapitola II

Monitorování a hodnocení zdraví půdy

Článek 6

Rámc pro monitorování zdraví půdy a záboru půdy

1. Členské státy zavedou rámec pro monitorování založený na půdních okrscích stanovených v souladu s čl. 4 odst. 1, aby zajistily pravidelné a přesné monitorování zdraví půdy v souladu s tímto článkem a přílohami I a II.
2. Členské státy sledují zdraví půdy a zábor půdy v každém půdním okrsku.
3. Rámec pro monitorování se zakládá na:
 - a) deskriptorech půdy a kritériích zdraví půdy uvedených v článku 7;
 - b) místech odběru vzorků půdy, která se určí v souladu s čl. 8 odst. 2;

⁷⁴ <https://www.fao.org/soils-portal/data-hub/soil-classification/world-reference-base/en/>

⁷⁵ M.J. Metzger, A.D. Shkaruba, R.H.G. Jongman a R.G.H. Bunce, Descriptions of the European Environmental Zones and Strata, Alterra Report 2281 ISSN 1566-7197.

- c) případném měření půdy provedeném Komisí v souladu s odstavcem 4 tohoto článku;
 - d) případných datech a produktech z dálkového průzkumu uvedených v odstavci 5 tohoto článku;
 - e) ukazatelích záboru a zakrývání půdy uvedených v čl. 7 odst. 1.
4. S výhradou souhlasu dotčených členských států provádí Komise pravidelná měření půdy na vzorcích půdy odebraných *in situ* na základě příslušných deskriptorů a metodik uvedených v člancích 7 a 8, aby podpořila monitorování zdraví půdy členskými státy. Pokud členský stát poskytne souhlas v souladu s tímto odstavcem, zajistí, aby Komise mohla provést odběr vzorků půdy *in situ*.
5. Komise a Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) využijí stávající data získaná z vesmíru a produkty poskytované v rámci složky Copernicus Kosmického programu EU zřízeného nařízením (EU) 2021/696 k průzkumu a vývoji produktů dálkového průzkumu půdy, aby podpořily členské státy při monitorování příslušných deskriptorů půdy.
6. Komise a agentura EEA na základě stávajících údajů a do dvou let od vstupu této směrnice v platnost zřídí digitální portál s údaji o zdraví půdy, který ve formátu georeferencovaných prostorových dat poskytne přístup minimálně k dostupným údajům o zdraví půdy vyplývajícím z:
- a) měření půdy podle čl. 8 odst. 2;
 - b) měření půdy podle odstavce 4 tohoto článku;
 - c) příslušných dat a produktů z dálkového průzkumu půdy uvedených v odstavci 5 tohoto článku.
7. Digitální portál s údaji o zdraví půdy uvedený v odstavci 6 může poskytovat přístup i k jiným údajům týkajícím se zdraví půdy, než jsou údaje uvedené ve zmíněném odstavci, pokud byly tyto údaje sdíleny nebo shromažďovány v souladu s formáty nebo metodami stanovenými Komisí podle odstavce 8.
8. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví formáty nebo metody pro sdílení nebo shromažďování údajů uvedených v odstavci 7 nebo pro začlenění těchto údajů do digitálního portálu s údaji o zdraví půdy. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle článku 21.

Článek 7

Deskriptory půdy, kritéria zdravého stavu půdy a ukazatele záboru a zakrývání půdy

1. Při monitorování a hodnocení zdraví půdy použijí členské státy deskriptory půdy a kritéria zdraví půdy uvedená v příloze I.
- Při monitorování záboru půdy použijí členské státy ukazatele záboru a zakrývání půdy uvedené v příloze I.
2. Členské státy mohou deskriptory půdy a kritéria zdraví půdy uvedené v části A přílohy I upravit v souladu se specifikacemi uvedenými ve druhém a třetím sloupci části A přílohy I.
3. Členské státy určí organické kontaminující látky pro deskriptor půdy týkající se kontaminace půdy uvedený v části B přílohy I.

4. Členské státy stanoví kritéria zdraví půdy pro deskriptory půdy uvedené v části B přílohy I v souladu s ustanoveními třetího sloupce části B přílohy I.
5. Členské státy mohou pro účely monitorování stanovit další deskriptory půdy a ukazatele záboru půdy, mimo jiné včetně nepovinných deskriptorů a ukazatelů uvedených v části C a D přílohy I („další deskriptory půdy“ a „další ukazatele záboru půdy“).
6. Členské státy informují Komisi o stanovení nebo úpravě deskriptorů půdy, ukazatelů záboru půdy a kritérií zdraví půdy v souladu s odstavci 2 až 5 tohoto článku.

Článek 8

Měření a metodiky

1. Členské státy určí místa odběru vzorků podle metodiky uvedené v části A přílohy II.
2. Členské státy provádějí měření půdy odebíráním vzorků půdy v místech odběru vzorků uvedených v odstavci 1 a shromažďují, zpracovávají a analyzují údaje za účelem stanovení:
 - a) hodnoty deskriptorů půdy podle přílohy I;
 - b) případně hodnoty dalších deskriptorů půdy;
 - c) hodnoty ukazatelů záboru a zakrývání půdy uvedených v části D přílohy I.
3. Členské státy používají:
 - a) metodiky pro stanovení nebo odhad hodnot deskriptorů půdy uvedené v části B přílohy II;
 - b) minimální metodická kritéria pro stanovení hodnot ukazatelů záboru a zakrývání uvedená v části C přílohy II;
 - c) veškeré požadavky stanovené Komisí v souladu s odstavcem 6.

Členské státy mohou použít jiné metodiky než ty, které jsou uvedeny v prvním pododstavci písm. a) a b), za předpokladu, že jsou k dispozici validované přenosové funkce, jak je požadováno v příloze II části B čtvrtém sloupci.
4. Členské státy zajistí, aby první měření půdy byla provedena nejpozději do ... (*Úřad pro publikace: vložte datum čtyři roky od data vstupu směrnice v platnost*).
5. Členské státy zajistí, aby se nová měření půdy prováděla nejméně každých pět let.

Členské státy zajistí, aby hodnota ukazatelů záboru a zakrývání půdy byla aktualizována alespoň jednou ročně.
6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha II za účelem přizpůsobení referenčních metodik v ní uvedených vědeckému a technickému pokroku, zejména pokud lze hodnoty deskriptorů půdy stanovit pomocí dálkového průzkumu podle čl. 6 odst. 5.

Článek 9

Hodnocení zdraví půdy

1. Členské státy vyhodnotí zdraví půdy ve všech svých půdních okrscích na základě údajů shromážděných v rámci monitorování uvedeného v článcích 6, 7 a 8 pro každý z deskriptorů půdy uvedených v částech A a B přílohy I.

Členské státy rovněž zohlední údaje shromážděné v rámci průzkumu půdy podle článku 14.

Členské státy zajistí, aby se hodnocení zdraví půdy provádělo nejméně jednou za pět let a aby první hodnocení zdraví půdy bylo provedeno do ... (*Úřad pro publikace: vložte datum pět let od data vstupu směrnice v platnost*).

2. Půda je považována za zdravou v souladu s touto směrnicí, pokud jsou splněny tyto kumulativní podmínky:
 - a) hodnoty všech deskriptorů půdy uvedených v části A přílohy I splňují kritéria v ní stanovená a případně upravená v souladu s článkem 7;
 - b) hodnoty všech deskriptorů půdy uvedených v části B přílohy I splňují kritéria stanovená v souladu s článkem 7 („zdravá půda“).

Odchylně od prvního pododstavce se při hodnocení půd v rámci území uvedeného ve čtvrtém sloupci přílohy I nezohledňují hodnoty stanovené ve třetím sloupci pro tento půdní povrch.

Půda je nezdravá, pokud není splněno alespoň jedno z kritérií uvedených v pododstavci 1 („nezdravá půda“).

3. Členské státy analyzují hodnoty deskriptorů půdy uvedených v části C přílohy I a posoudí, zda dochází ke kritické ztrátě ekosystémových služeb, přičemž zohlední příslušné údaje a dostupné vědecké poznatky.

Členské státy analyzují hodnoty ukazatelů záboru a zakrývání půdy uvedených v části D přílohy I a posoudí jejich dopad na ztrátu ekosystémových služeb a na cíle stanovené podle nařízení (EU) 2018/841.

4. Na základě hodnocení zdraví půdy provedeného v souladu s tímto článkem určí příslušný orgán, případně v koordinaci s místními, regionálními a vnitrostátními orgány, v každém půdním okrsku oblasti s nezdravou půdou a informuje veřejnost v souladu s článkem 19.

5. Členské státy pro vlastníky a správce půdy vytvoří mechanismus dobrovolné certifikace zdraví půdy podle podmínek uvedených v odstavci 2 tohoto článku.

Komise může přijmout prováděcí akty za účelem harmonizace formátu certifikace zdraví půdy. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle článku 21.

6. Členské státy sdělí příslušným vlastníkům a správcům půdy na jejich žádost údaje o zdraví a hodnocení zdraví půdy uvedené v článcích 6 až 9, zejména s cílem podpořit rozvoj poradenství uvedeného v čl. 10 odst. 3.

Kapitola III

Udržitelné hospodaření s půdou

Článek 10

Udržitelné hospodaření s půdou

1. Od (*Úřad pro publikace: vložte datum čtyři roky od data vstupu směrnice v platnost*) členské státy přijmou alespoň tato opatření s ohledem na typ, využití a stav půdy:

- a) definování postupů udržitelného hospodaření s půdou, které respektují zásady udržitelného hospodaření s půdou uvedené v příloze III a které mají být postupně zavedeny u všech obhospodařovaných půd, a na základě výsledků hodnocení půdy provedeného v souladu s článkem 9 postupů obnovy, které mají být postupně zavedeny u nezdravých půd v členských státech;
- b) definování postupů hospodaření s půdou a dalších postupů, které negativně ovlivňují zdraví půdy a kterých by se měli správci půdy vyvarovat.

Při definování postupů a opatření uvedených v tomto odstavci členské státy zohlední programy, plány, cíle a opatření uvedené v příloze IV, jakož i nejnovější stávající vědecké poznatky, včetně výsledků mise programu Horizont Evropa s názvem Dohoda o půdě pro Evropu.

Členské státy určí synergie s programy, plány a opatřeními uvedenými v příloze IV. Údaje z monitorování zdraví půdy, výsledky hodnocení zdraví půdy, analýzy uvedené v článku 9 a opatření pro udržitelné hospodaření s půdou jsou podkladem pro vypracování programů, plánů a opatření uvedených v příloze IV.

Členské státy zajistí, aby proces vypracování postupů uvedených v prvním pododstavci byl otevřený, inkluzivní a účinný a aby do něj byla zapojena dotčená veřejnost, zejména vlastníci a správci půdy, a aby jim byly včas a účinně poskytnuty příležitosti podílet se na jejich vypracování.

2. Členské státy zajistí snadný přístup k nestrannému a nezávislému poradenství v oblasti udržitelného hospodaření s půdou, vzdělávacích aktivit a budování kapacit pro správce půdy, vlastníky půdy a příslušné orgány.

Členské státy rovněž přijmou tato opatření:

- a) podporu povědomí o střednědobých a dlouhodobých četných přínosech udržitelného hospodaření s půdou a o potřebě hospodařit s půdou udržitelným způsobem;
 - b) podporu výzkumu a zavádění holistických koncepcí hospodaření s půdou;
 - c) zpřístupnění pravidelně aktualizovaného mapování dostupných finančních nástrojů a činností na podporu provádění udržitelného hospodaření s půdou.
3. Členské státy pravidelně vyhodnocují účinnost opatření přijatých v souladu s tímto článkem a případně tato opatření přezkoumávají a revidují, přičemž zohledňují monitorování a hodnocení zdraví půdy podle článků 6 až 9.
 4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha III za účelem přizpůsobení zásad udržitelného hospodaření s půdou vědeckému a technickému pokroku.

Článek 11

Zásady pro zmírňování záboru půdy

Členské státy zajistí, aby byly v případě záboru půdy dodržovány tyto zásady:

- a) v co největší možné technické a ekonomické míře zamezit ztrátě schopnosti půdy poskytovat rozmanité ekosystémové služby, včetně produkce potravin, nebo tuto ztrátu co nejvíce omezit:
 - i) co nejvyšším možným snížením plochy dotčené zábořem půdy

- ii) výběrem oblastí, kde by byla ztráta ekosystémových služeb minimalizována, a
 - iii) prováděním záboru půdy způsobem, který minimalizuje negativní dopad na půdu;
- b) co nejvíce kompenzovat ztrátu schopnosti půdy poskytovat rozmanité ekosystémové služby.

Kapitola IV

Kontaminované lokality

Článek 12

Přístup založený na rizicích

1. Členské státy řídí rizika potenciálně kontaminovaných lokalit a kontaminovaných lokalit pro lidské zdraví a životní prostředí a udržují je na přijatelné úrovni, přičemž zohledňují environmentální, sociální a ekonomické dopady kontaminace půdy a opatření ke snížení rizik přijatých podle čl. 15 odst. 4.
2. Do ... (Úřad pro publikace: vložte datum čtyři roky po vstupu směrnice v platnost) členské státy zavedou přístup založený na rizicích pro:
 - a) určení potenciálně kontaminovaných lokalit v souladu s článkem 13;
 - b) průzkum potenciálně kontaminovaných lokalit v souladu s článkem 14;
 - c) nakládání s kontaminovanými lokalitami v souladu s článkem 15.
3. Požadavkem stanoveným v odstavci 2 nejsou dotčeny přísnější požadavky vyplývající z právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů.
4. Dotčená veřejnost dostane včasné a účinné příležitosti:
 - a) podílet se na zavedení a konkrétním uplatňování přístupu založeného na rizicích, jak je definován v tomto článku;
 - b) poskytovat informace důležité pro určení potenciálně kontaminovaných lokalit v souladu s článkem 13, pro průzkum potenciálně kontaminovaných lokalit v souladu s článkem 14 a nakládání s kontaminovanými lokalitami v souladu s článkem 15;
 - c) požadovat opravu informací obsažených v registru kontaminovaných lokalit a potenciálně kontaminovaných lokalit v souladu s článkem 16.

Článek 13

Určení potenciálně kontaminovaných lokalit

1. Členské státy systematicky a aktivně určují všechny lokality, u nichž existuje podezření na kontaminaci půdy na základě důkazů shromážděných všemi dostupnými prostředky („potenciálně kontaminované lokality“).
2. Při určování potenciálně kontaminovaných lokalit členské státy zohlední tato kritéria:
 - a) provozování potenciálně kontaminující rizikové činnosti, ať aktivní, nebo již neaktivní;

- b) provozování činnosti uvedené v příloze I směrnice 2010/75/EU;
- c) provoz závodu uvedeného ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU⁷⁶;
- d) provozování činnosti uvedené v příloze III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES⁷⁷;
- e) výskyt potenciálně kontaminující havárie, nehody, katastrofy, incidentu nebo úniku;
- f) jakoukoli jinou událost, která může způsobit kontaminaci půdy;
- g) veškeré informace vyplývající z monitorování zdraví půdy prováděného v souladu s články 6, 7 a 8.

Pro účely prvního pododstavce písm. a) stanoví členské státy seznam potenciálně kontaminujících rizikových činností. Tyto činnosti mohou být na základě vědeckých důkazů dále klasifikovány podle rizika, že způsobí kontaminaci půdy.

3. Členské státy zajistí, aby všechny potenciálně kontaminované lokality byly určeny do (*Úřad pro publikace: vložte datum sedm let od data vstupu směrnice v platnost*) a aby do tohoto data byly řádně zaznamenány v registru uvedeném v článku 16.

Článek 14

Průzkum potenciálně kontaminovaných lokalit

1. Členské státy zajistí, aby všechny potenciálně kontaminované lokality určené v souladu s článkem 13 byly podrobeny průzkumu půdy.
2. Členské státy stanoví pravidla týkající se lhůty, obsahu, formy a stanovení priorit průzkumu půdy. Tato pravidla se stanoví v souladu s přístupem založeným na rizicích podle článku 12 a se seznamem potenciálně kontaminujících rizikových činností podle čl. 13 odst. 2 druhého pododstavce.
Členské státy mohou v případě potřeby považovat za průzkum půdy základní zprávy a monitorovací opatření prováděná v souladu se směrnicí 2010/75/EU.
3. Členské státy rovněž stanoví konkrétní události, které jsou podnětem k zahájení průzkumu před uplynutím lhůty stanovené v souladu s odstavcem 2.

Článek 15

Posouzení rizik a nakládání s kontaminovanými lokalitami

1. Členské státy stanoví zvláštní metodiku pro určování rizik kontaminovaných lokalit specifických pro danou lokalitu. Tato metodika musí vycházet z fází a požadavků na posouzení rizik pro konkrétní lokalitu uvedených v příloze VI.

⁷⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES (Úř. věst. L 197, 24.7.2012, s. 1).

⁷⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56).

2. Členské státy definují, co představuje nepřijatelné riziko pro lidské zdraví a životní prostředí vyplývající z kontaminovaných lokalit, přičemž zohlední stávající vědecké poznatky, zásadu předběžné opatrnosti, místní specifika a současné a budoucí využívání půdy.
3. U každé kontaminované lokality určené podle článku 14 nebo jakýmkoli jiným způsobem provede příslušný odpovědný orgán posouzení specifické pro konkrétní lokalitu s ohledem na současné a plánované využití půdy, aby určil, zda kontaminovaná lokalita představuje nepřijatelné riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí.
4. Na základě výsledku posouzení uvedeného v odstavci 3 přijme příslušný odpovědný orgán vhodná opatření ke snížení rizik pro lidské zdraví a životní prostředí na přijatelnou úroveň („opatření ke snížení rizik“).
5. Opatření ke snížení rizik mohou sestávat z opatření uvedených v příloze V. Při rozhodování o vhodných opatřeních ke snížení rizika vezme příslušný orgán v úvahu náklady, přínosy, účinnost, trvanlivost a technickou proveditelnost dostupných opatření ke snížení rizik.
6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění přílohy V a VI za účelem přizpůsobení seznamu opatření ke snížení rizik a požadavků na posouzení rizik pro konkrétní lokalitu vědeckému a technickému pokroku.

Článek 16

Registr

1. Do ... (*Úřad pro publikace: vložte datum čtyři roky po vstupu směrnice v platnost*) členské státy v souladu s odstavcem 2 vypracují registr kontaminovaných lokalit a potenciálně kontaminovaných lokalit.
2. Registr obsahuje informace uvedené v příloze VII.
3. Registr je spravován příslušným odpovědným orgánem a pravidelně přezkoumáván a aktualizován.
4. Členské státy zveřejní registr a informace uvedené v odstavcích 1 a 2. Příslušný orgán může odmítnout nebo omezit zveřejnění jakýchkoli informací, pokud jsou splněny podmínky stanovené v článku 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES⁷⁸.
Registr se zpřístupní v online databázi georeferencovaných prostorových dat.
5. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví formát registru. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle článku 21.

⁷⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

Kapitola V

Financování, informování veřejnosti a podávání zpráv členskými státy

Článek 17

Financování Unii

Vzhledem k prioritě, která je přikládána zavedení monitorování půdy a udržitelného hospodaření s půdou a její obnovy, je provádění této směrnice podporováno stávajícími finančními programy Unie v souladu s jejich příslušnými pravidly a podmínkami.

Článek 18

Hlášení údajů členskými státy

1. Členské státy každých pět let elektronicky poskytují Komisi a agentuře EEA tyto údaje a informace:
 - a) údaje a výsledky monitorování a hodnocení zdraví půdy provedených v souladu s články 6 až 9;
 - b) analýzu trendů zdraví půdy pro deskriptory uvedené v částech A, B a C přílohy I a pro ukazatele záboru a zakrývání půdy uvedené v části D přílohy I v souladu s článkem 9;
 - c) shrnutí pokroku v oblasti:
 - i) provádění zásad udržitelného hospodaření s půdou v souladu s článkem 10;
 - ii) registrace, určování, průzkumu a správy kontaminovaných lokalit v souladu s články 12 až 16;
 - d) údaje a informace obsažené v registru uvedeném v článku 16.

První zprávy se předkládají do ... (Úřad pro publikace: vložte datum pět let a šest měsíců po vstupu směrnice v platnost).
2. Členské státy zajistí, aby Komise a agentura EEA měly trvalý přístup k informacím a údajům uvedeným v odstavci 1.
3. Členské státy poskytnou Komisi online přístup k těmto údajům:
 - a) aktuální seznam a prostorová data o svých půdních okrscích uvedených v článku 4 do ... (Úřad pro publikace: vložte datum dva roky a tři měsíce od data vstupu směrnice v platnost);
 - b) aktualizovaný seznam příslušných orgánů uvedených v článku 5 do ... (Úřad pro publikace: vložte datum dva roky a tři měsíce od data vstupu směrnice v platnost);
 - c) opatření a postupy udržitelného hospodaření s půdou uvedené v článku 10 do ... (Úřad pro publikace: vložte datum čtyři roky a tři měsíce od data vstupu směrnice v platnost).

4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty, kterými stanoví formát a způsoby předkládání informací uvedených v odstavci 1 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle článku 21.

Článek 19

Informování veřejnosti

1. Členské státy zveřejní údaje získané při monitorování prováděném podle článku 8 a hodnocení prováděné podle článku 9 této směrnice v souladu s ustanoveními článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES⁷⁹ u zeměpisně přesných údajů a článku 5 směrnice (EU) 2019/1024 u ostatních údajů.
2. Komise zajistí, aby údaje o zdraví půdy zpřístupněné prostřednictvím digitálního portálu s údaji o zdraví půdy uvedeného v článku 6 byly dostupné veřejnosti v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725⁸⁰ a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006⁸¹.
3. Členské státy zajistí, aby informace uvedené v článku 18 této směrnice byly dostupné a přístupné veřejnosti v souladu se směrnicí 2003/4/ES, směrnicí 2007/2/ES a směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024⁸².
4. Zpřístupnění jakýchkoli informací požadovaných podle této směrnice může být odmítnuto nebo omezeno, pokud jsou splněny podmínky stanovené v článku 4 směrnice 2003/4/ES.

Kapitola VI

Přenesení pravomoci a postup projednávání ve výboru

Článek 20

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je Komisi svěřena v souladu s podmínkami stanovenými v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v člancích 8, 10, 15 a 16 je Komisi svěřena na dobu neurčitou ode dne vstupu této směrnice v platnost.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomocí uvedené v člancích 8, 10, 15 a 16 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním*

⁷⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

⁸⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁸¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ze dne 6. září 2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí na orgány a subjekty Společenství (Úř. věst. L 264, 25.9.2006, s. 13).

⁸² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56).

věstníku Evropské unie, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci vede Komise konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článků 8, 10, 15 a 16 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 21

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Kapitola VII

Závěrečná ustanovení

Článek 22

Přístup ke spravedlnosti

Členské státy zajistí, aby v souladu s vnitrostátním právem osoby z řad veřejnosti, které mají dostatečný zájem nebo které namítají porušení práva, měly přístup k přezkumnému řízení před soudem nebo nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona, aby mohly napadat hmotnou nebo procesní zákonnost hodnocení zdraví půdy, opatření přijatá v souladu s touto směrnicí a jakoukoli nečinnost příslušných orgánů.

Členské státy určí, co představuje dostatečný zájem a porušení práva, v souladu s cílem poskytnout veřejnosti široký přístup ke spravedlnosti. Pro účely odstavce 1 se má za to, že nevládní organizace podporující ochranu životního prostředí a splňující požadavky vnitrostátních právních předpisů má práva, která mohou být porušena, a její zájmy se považují za dostatečné.

Přezkumná řízení uvedená v odstavci 1 musí být spravedlivá, nestranná, včasná a bezplatná nebo nesmí být nepřiměřeně nákladná a musí poskytovat přiměřené a účinné prostředky nápravy, v případě potřeby včetně zdravotní žaloby.

Členské státy zajistí, aby byly veřejnosti zpřístupněny praktické informace o přístupu ke správním a soudním přezkumným řízením uvedeným v tomto článku.

Článek 23

Sankce

1. Aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/99/ES, stanoví členské státy pravidla pro ukládání sankcí za porušení vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice fyzickými a právními osobami a zajistí jejich provádění. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.
2. Sankce uvedené v odstavci 1 zahrnují pokuty úměrné obratu právnické osoby nebo příjmům fyzické osoby, která se uvedeného porušení dopustila. Výše pokut se vypočítá tak, aby bylo zajištěno, že osobu odpovědnou za dané porušení účinně zbaví hospodářských výhod plynoucích z tohoto porušení. V případě, že se porušení dopustí právnická osoba, jsou tyto pokuty úměrné ročnímu obratu právnické osoby v dotčeném členském státě, s přihlédnutím mimo jiné ke zvláštnostem malých a středních podniků.
3. Členské státy zajistí, aby sankce stanovené podle tohoto článku případně náležitě zohledňovaly:
 - a) povahu, závažnost a rozsah daného porušení;
 - b) zda k porušení došlo úmyslně, nebo z nedbalosti;
 - c) obyvatelstvo nebo životní prostředí, kterých se porušení týká, přičemž se přihlédne k dopadu daného porušení na cíl dosáhnout vysoké úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí.
4. Členské státy bez zbytečného odkladu oznámí Komisi pravidla a opatření uvedená v odstavci 1 a veškeré následné změny, které se jich týkají.

Článek 24

Hodnocení a přezkum

1. Do (*Úřad pro publikace: vložte datum šest let od data vstupu směrnice v platnost*) provede Komise hodnocení této směrnice, aby posoudila pokrok při plnění jejích cílů a potřebu změnit její ustanovení s cílem stanovit konkrétnější požadavky, které zajistí, že nezdravé půdy budou obnoveny a že všechny půdy budou do roku 2050 zdravé. Toto hodnocení zohledňuje mimo jiné tyto prvky:
 - a) zkušenosti získané při provádění této směrnice;
 - b) údaje a informace uvedené v článku 18;
 - c) příslušné vědecké a analytické údaje, včetně výsledků výzkumných projektů financovaných Uníí;
 - d) analýzu nedostatků na cestě k dosažení zdravé půdy do roku 2050;
 - e) analýzu možné potřeby přizpůsobit ustanovení této směrnice vědeckému a technickému pokroku, zejména pokud jde o tyto body:
 - i) definice zdravé půdy;
 - ii) stanovení kritérií pro deskriptory půdy uvedené v části C přílohy I;
 - iii) přidání nových deskriptorů půdy pro účely monitorování.

2. Zprávu o hlavních zjištěních hodnocení uvedeného v odstavci 1 Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Článek 25

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do ... [Úřad pro publikace, vložte datum dva roky od data vstupu směrnice v platnost]. Jejich znění sdělí neprodleně Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 26

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 27

Určení

Tato směrnice je určena členskými státním.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

1.2. Příslušné oblasti politik

1.3. Návrh/podnět se týká:

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

1.4.2. Specifické cíle

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivity kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky**
- 3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky**
 - 3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky*
 - 3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků*
 - 3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky*
 - 3.2.3.1. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů*
 - 3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*
 - 3.2.5. Příspěvky třetích stran*
- 3.3. Odhadovaný dopad na příjmy**

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o monitorování a odolnosti půdy (právní rámec pro monitorování půdy).

1.2. Příslušné oblasti politik

09 – Životní prostředí a opatření v oblasti klimatu

Činnosti:

09 02 – Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)

1.3. Návrh/podnět se týká:

nové akce

nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci⁸³

prodloužení stávající akce

sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

Cílem navrhované směrnice je přispět k řešení velkých společenských výzev:

– dosažení klimatické neutrality a odolnosti vůči změně klimatu,

– zvrácení úbytku biologické rozmanitosti a plnění mezinárodních závazků v oblasti biologické rozmanitosti,

– snížení znečištění na úroveň, která již není považována za škodlivou pro lidské zdraví a životní prostředí,

– plnění mezinárodních závazků týkajících se neutrality z hlediska degradace půdy.

1.4.2. Specifické cíle

Z obecného cíle vychází tento specifický cíl navrhované směrnice:

– zastavit degradaci půdy a dosáhnout do roku 2050 zdravé půdy v celé EU, a zajistit tak, aby půda v EU mohla poskytovat mnohostranné ekosystémové služby v rozsahu, který bude dostatečný pro uspokojení environmentálních, společenských a hospodářských potřeb, a snížit znečištění půdy na úroveň, která již nebude považována za škodlivou pro lidské zdraví a životní prostředí.

Ze specifického cíle vycházejí tyto operační cíle:

– zavést opatření k zastavení degradace půdy a obnově jejího zdraví,

⁸³ Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

– vytvořit účinný rámec pro zajištění uplatňování, zejména prostřednictvím povinnosti členských států hodnotit zdraví půdy, jakož i povinnosti podávat zprávy a provádět přezkum.

1.4.3. *Očekávané výsledky a dopady*

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

Navrhovaný podnět bude mít významný přínos pro životní prostředí a lepší zdraví půdy, což bude mít vedlejší dopady na kvalitu vody a ovzduší, biologickou rozmanitost, přínosy pro klima a potraviny. Zaměřuje se na rizika pro lidské zdraví a životní prostředí pocházející z kontaminovaných lokalit.

Na zdraví půdy závisí blahobyt a dobré životní podmínky současné generace i generací budoucích.

Očekává se, že realizace návrhu vytvoří pro malé a střední podniky mnoho příležitostí jak v oblasti růstu (např. průzkum a sanace kontaminovaných lokalit, poradenské služby v oblasti zdraví půdy, laboratoře pro testování půdy), tak v oblasti inovací při navrhování a uplatňování opatření pro udržitelné hospodaření s půdou a její obnovu, jakož i v souvislosti s průzkumem a sanací kontaminovaných půd.

Očekává se také, že zavedení monitorování půdy vytvoří příležitosti pro výzkum a vývoj a podnikatelské příležitosti v souvislosti s vývojem parametrů a pozorováním půdy.

1.4.4. *Ukazatele výkonnosti*

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Provádění návrhu by mělo zajistit, aby půda v celé EU byla do roku 2050 zdravá a aby se s ní hospodařilo udržitelným způsobem tak, aby se její stav dále nezhoršoval.

Pro monitorování provádění se předpokládají tyto hlavní ukazatele:

- počet míst, na nichž se monitoruje zdraví půdy,
- podíl území EU, kde je půda ve zdravém stavu,
- přijatá opatření pro udržitelné hospodaření s půdou,
- zavedená opatření pro obnovu,
- počet potenciálně kontaminovaných lokalit zapsaných ve specializovaných vnitrostátních registrech,
- počet zkoumaných potenciálně kontaminovaných lokalit,
- počet sanovaných nebo řádně spravovaných kontaminovaných lokalit.

1.5. **Odůvodnění návrhu/podnětu**

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Navrhovaná směrnice vstoupí v platnost po svém přijetí, ale členským státům bude poskytnuta dvouletá prováděcí lhůta, aby přijaly a oznámily právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí.

Během této prováděcí lhůty bude Komise členským státům pomáhat:
– vypracováním pokynů k provedení směrnice,

– v případě potřeby vypracováním různých pokynů a informačních materiálů týkajících se provádění směrnice,

– poskytnutím asistenční služby.

Po přijetí směrnice Komise:

– bude pravidelně svolávat zvláštní nový výbor, který bude nápomocen Komisi, a také zasedání skupin odborníků,

– podnikne nezbytné kroky a přijme opatření k aktualizaci a zavedení programu LUCAS pro půdu, který doplní rámec členských států pro monitorování.

Po uplynutí prováděcí lhůty Komise v souladu se svou politikou ověřování provádění právních předpisů EU:

– ověří úplnost prováděcích opatření oznámených členskými státy a v případě potřeby může zahájit řízení o nesplnění povinnosti,

– ověří soulad prováděcích opatření členských států a v případě potřeby může zahájit řízení o nesplnění povinnosti.

Po uplynutí prováděcí lhůty budou členské státy muset:

zavést odpovídající správu a řízení,

zřídit půdní okrsky,

zavést rámec pro monitorování půdy, včetně stanovení míst odběru vzorků a přijetí metodik,

zřídit registr potenciálně kontaminovaných lokalit.

1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Důvody pro opatření na evropské úrovni (*ex ante*)

Příčiny a dopady degradace půdy přesahují hranice států a snižují poskytování ekosystémových služeb v celé EU a v sousedních zemích. Ukázalo se, že opatření na vnitrostátní úrovni nejsou dostatečná pro řešení degradace půdy v celé EU a vedla k rozdílné úrovni ochrany životního prostředí a lidského zdraví.

Očekávaná vytvořená přidaná hodnota na úrovni EU (*ex post*)

Očekává se, že koordinovaná opatření na úrovni EU vytvoří synergie, zvýší účinnost a efektivitu při monitorování a obnově zdraví půdy a zajistí udržitelné hospodaření s půdou. Očekává se také, že koordinovaná činnost povede k naplnění závazků, které se také týkají zdraví půdy a které byly přijaty v EU a v celosvětovém kontextu, a to zejména v oblasti řešení změny klimatu, zvrácení úbytku biologické rozmanitosti, dosažení nulového znečištění a neutrality z hlediska degradace půdy. A konečně se očekává, že opatření na úrovni EU se zaměří na možná narušení vnitřního trhu a nekalou hospodářskou soutěž mezi podniky, protože v některých členských státech jsou požadavky na ochranu životního prostředí nižší.

1.5.3. *Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti*

V dubnu 2002 Komise poprvé oznámila svůj záměr vypracovat strategii pro ochranu půdy a připravit podklady pro návrh právních předpisů EU v oblasti půdy. První návrh byl následně přijat Komisí v roce 2006, ale v Radě EU probíhaly za následujících předsednictví EU složité politické diskuse. Kvůli blokační menšině pěti členských států nebyla nalezena shoda. V důsledku toho Komise v roce 2014 svůj návrh stáhla.

Debaty ukázaly, že regulace půdy na úrovni EU může vyvolat odpor různých skupin zúčastněných stran a členských států. Proto Komise před přípravou této nové iniciativy investovala značné prostředky do setkání a konzultací se zúčastněnými stranami a členskými státy, přičemž některé proběhly prostřednictvím zřízení skupiny odborníků EU na ochranu půdy.

Zvláštní pozornost byla věnována zásadám subsidiarity a proporcionality prostřednictvím dostatečné flexibility. Návrh také do značné míry zohledňuje proměnlivost půd, klimatických podmínek a využívání půdy.

Přístup více zaměřený na výsledky s jasnými cíli a menším důrazem na proces nebo opatření, která mají být provedena, poskytuje větší flexibilitu na vnitrostátní úrovni a zároveň uspokojuje potřebu soudržné ochrany půdy v celé EU.

1.5.4. *Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Iniciativa spadá do okruhu 3 (Přírodní zdroje a životní prostředí), hlavy 9 (Životní prostředí a oblast klimatu) víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027.

Iniciativa spadá pod Zelenou dohodu pro Evropu. Vychází rovněž z ambicí stanovených Strategií EU pro půdu do roku 2030 a přispívá k jejich dosažení. Strategie EU pro půdu je klíčovým výsledkem Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a stanoví rámec a konkrétní opatření na ochranu a obnovu půdy a zajištění jejího udržitelného využívání. Stanovuje také vizi a cíle pro dosažení zdravé půdy do roku 2050 a konkrétní opatření do roku 2030.

Návrh doplňuje další opatření uvedená ve Strategii v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 (např. právní rámec pro obnovu přírody) a ve Strategii EU pro půdu (např. pokyny pro posuzování rizik, zakrývání půdy a financování).

Provádění iniciativy členskými státy a podniky bude podporováno řadou programů EU, jako je Evropský zemědělský záruční fond, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti, Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE), rámcový program pro výzkum a inovace (Horizont Evropa), zejména prostřednictvím mise programu Horizont Evropa „Dohoda o půdě pro Evropu“, Nástroj pro oživení a odolnost a Program InvestEU, a vnitrostátním financováním členskými státy EU a soukromým financováním.

1.5.5. *Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků*

Provádění nové směrnice bude pro Komisi znamenat nové úkoly a činnosti. To bude vyžadovat lidské zdroje, podporu agentury EEA, zdroje pro zadávání zakázek externím dodavatelům a jedno nebo více správních ujednání s JRC.

V současné době neexistuje žádný zvláštní závazný nástroj EU týkající se půdy, a proto je provádění a monitorování směrnice novou povinností Komise a členských států.

To vyžaduje po celou dobu dlouhodobého provádění předpisu další zdroje s vysokou schopností politického úsudku, znalostí politiky, analytickými dovednostmi, samostatností a odolností. Stejně tak bude zapotřebí další odborná podpora, pokud možno také prostřednictvím externího zajištění, ale základní úkoly, které vykazují vysoký stupeň politické citlivosti, musí provádět Komise.

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

Časově omezená doba trvání

- s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,
- finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

Časově neomezená doba trvání

- Provádění s počátečním obdobím odpovídajícím prováděcí lhůtě dvou let,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu

Přímé řízení Komisí

- prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- prostřednictvím výkonných agentur.

Sdílené řízení s členskými státy

Nepřímé řízení, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
 - mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
 - EIB a Evropský investiční fond,
 - subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,
 - veřejnoprávní subjekty,
 - soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
 - soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,
 - subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- *Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.*

Poznámky

Neuvedeno

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Tato iniciativa zahrnuje zadávání veřejných zakázek, správní ujednání s JRC a dopad na lidské zdroje Komise. Pro tento typ výdajů platí standardní pravidla.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Nevztahuje se – viz výše.

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Nevztahuje se – viz výše.

2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Nevztahuje se – viz výše.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Nevztahuje se – viz výše.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek				
			Číslo	RP/NRP ⁸⁴	zemí ESVO ⁸⁵	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů ⁸⁶	jiných třetích zemí
3	09 02 01 – Příroda a biologická rozmanitost	Rozl.		ANO	NE	ANO	NE
7	20 01 02 01 – Odměňování a náhrady	NRP		NE	NE	NE	NE
7	20 02 01 03 – Národní státní zaměstnanci dočasně převedení k orgánu	NRP		NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 01 – Náklady na služební cesty a reprezentaci	NRP		NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 02 – Zasedání, skupiny odborníků	NRP		NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 03 – Výbory	NRP		NE	NE	NE	NE

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje: Neuvedeno

⁸⁴ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁸⁵ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁸⁶ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

- Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	1	Jednotný trh, inovace a digitální agenda
--	---	--

		2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
GŘ: Společné výzkumné středisko (JRC)							
○ Lidské zdroje			0,342	0,513	0,513	0,513	1,881
○ Ostatní správní výdaje							
CELKEM GŘ JRC	Prostředky		0,342	0,513	0,513	0,513	1,881

Okruh víceletého finančního rámce	3	Přírodní zdroje a životní prostředí
--	---	-------------------------------------

GŘ: ENV		2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
○ Operační prostředky							

09 02 01 – Příroda a biologická rozmanitost	Závazky	(1a)		0,500	0,500	0,500	0,500	2,000
	Platby	(2a)		0,500	0,500	0,500	0,500	2,000
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁸⁷								
Rozpočtová položka		3)						
Prostředky GŘ ENV CELKEM	Závazky	=1a+3		0,500	0,500	0,500	0,500	2,000
	Platby	=2a +3		0,500	0,500	0,500	0,500	2,000

Výše uvedená částka bude zapotřebí na podporu různých prováděcích úkolů souvisejících s legislativními ustanoveními, které budou zajišťovat GŘ ENV a JRC.

Činnosti zajištěné v rámci zadávání zakázek zahrnují obecnou smlouvu o podpoře při provádění návrhu.

Kromě toho byla do této kategorie zahrnuta správní ujednání se Společným výzkumným střediskem, zejména co se týče zavedení integrovaného monitorování.

úkony	Všechny náklady kromě lidských zdrojů a správních nákladů	(v milionech EUR (zaokrouhloeno na tři desetinná místa))						
		prostředky	2023	2024	2025	2026	2027	celkem
Obecná podpora při provádění směrnice (vypracování technických pokynů, poskytování podpory členským státům při provedení ve vnitrostátním právu a uplatňování atd.)	Veřejné zakázky na služby / externí odborníci			0,150	0,150	0,150	0,150	0,600

⁸⁷

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

Dodatečný finanční příspěvek (součást GŘ ENV) na provádění průzkumu LUCAS a jeho půdního modulu (do doby, než bude určen příspěvek ostatních GŘ) ⁸⁸ .			0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Modernizace Observatoře EU pro půdu, panelu o zdraví půdy, průzkumu půdy LUCAS; integrace dat průzkumu půdy LUCAS a dat členských států; usnadnění harmonizace metodik. Poskytovat podporu při provádění a uplatňování směrnice, zejména pokud jde o zábor půdy a kontaminaci půdy, při integraci monitorovacích prvků členských států a podpoře harmonizace.	Správní ujednání mezi GŘ ENV a JRC		0,350	0,350	0,350	0,350	1,400
Celkem			0,500	0,500	0,500	0,500	2,000

Pokud jde o agenturu EEA, dopad na agenturu a případná potřeba posílení budou podle potřeby podrobně popsány ve zvláštním legislativním finančním výkazu, v němž budou seskupeny všechny příslušné navrhované iniciativy.

○ Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)						
	Platby	(5)						
○ Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)						

⁸⁸ Až do roku 2022 byl průzkum LUCAS prováděn prostřednictvím rozpočtového pověření několika generálních ředitelství; na základě posledních příspěvků od GŘ ENV, které odpovídají 1 100 000 EUR ročně, se neočekává, že od GŘ ENV bude potřeba další obnos; vzhledem k tomu, že směrnice vyžaduje pravidelné monitorování, je třeba v příštím víceletém finančním rámci počítat s vyhrazeným rozpočtovým rámcem a rozpočtovou položkou, které budou prováděny po dohodě se všemi zúčastněnými generálními ředitelstvími (například prostřednictvím memoranda o porozumění).

CELKEM prostředky z OKRUHU 3 (ENV) víceletého finančního rámce	Závazky	=4+ 6	0,000	0,500	0,500	0,500	0,500	2,000
	Platby	=5+ 6	0,000	0,500	0,500	0,500	0,500	2,000

○ Operační prostředky CELKEM (všechny operační okruhy)	Závazky	(4)						
	Platby	(5)						
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy (všechny operační okruhy) CELKEM		(6)						
Prostředky CELKEM z OKRUHŮ 1 až 6 víceletého finančního rámce	Závazky	=4+ 6	0,000	0,842	1,013	1,013	1,013	3,881
	Platby	=5+ 6	0,000	0,842	1,013	1,013	1,013	3,881

Okruh víceletého finančního rámce	7	„Správní výdaje“
--	----------	------------------

Tento oddíl se vyplní pomocí „rozpočtových údajů správní povahy“, jež se nejprve uvedou v [příloze legislativního finančního výkazu](#) (příloha 5 rozhodnutí Komise o interních pravidlech pro plnění oddílu Komise v souhrnném rozpočtu Evropské unie), která se pro účely konzultace mezi útvary vloží do aplikace DECIDE.

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

		2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
GŘ: ENV							
○ Lidské zdroje			0,528	0,699	0,699	0,870	2,796
○ Ostatní správní výdaje		0,031	0,062	0,110	0,110	0,110	0,423
GŘ ENV CELKEM	Prostředky	0,031	0,590	0,809	0,809	0,980	3,219

		2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
GŘ: ESTAT							
○ Lidské zdroje			0,342	0,342	0,433	0,433	1,550
○ Ostatní správní výdaje		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
GŘ ESTAT CELKEM	Prostředky	0,000	0,342	0,342	0,433	0,433	1,550

Výše nákladů na plný pracovní úvazek (AD/AST) je vypočtena na 171 000 EUR za rok a 91 000 EUR za rok pro certifikační orgán. Další správní výdaje zahrnují zasedání výborů a skupin odborníků, služební cesty a další náklady spojené s těmito pracovníky.

Prostředky CELKEM z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	0,031	0,932	1,151	1,242	1,413	4,769
---	----------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

		2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Prostředky CELKEM z OKRUHŮ 1 až 7 víceletého finančního rámce	Závazky	0,031	1,774	2,164	2,255	2,426	8,650
	Platby	0,031	1,774	2,164	2,255	2,426	8,650

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Uved'te cíle a výstupy ↓			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložte počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)										CELKEM		
	VÝSTUPY																		
	Druh ⁸⁹	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ⁹⁰ ...																			
- Výstup																			
- Výstup																			
- Výstup																			
Mezisosčet za specifický cíl č. 1																			
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 ...																			
- Výstup																			
Mezisosčet za specifický cíl č. 2																			

⁸⁹ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

⁹⁰ Popsaný v bodě 1.4.2. „Specifické cíle...“.

CELKEM																
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3.

1.1.1.1. Odhadované potřeby v oblasti správních prostředků v Komisi

- Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
--	------	------	------	------	------	--------

OKRUH 7 víceletého finančního rámce						
Lidské zdroje	0,000	0,870	1,041	1,132	1,303	4,346
Ostatní správní výdaje	0,031	0,062	0,110	0,110	0,110	0,423
Mezisoučet za OKRUH 7 víceletého finančního rámce	0,031	0,932	1,151	1,242	1,413	4,769

Výše nákladů na plný pracovní úvazek (AD/AST) je vypočtena na 171 000 EUR za rok. „Další správní výdaje“ zahrnují zasedání výborů a skupin odborníků, služební cesty a další náklady spojené s těmito pracovníky.

Mimo OKRUH 7⁹¹ víceletého finančního rámce						
Lidské zdroje (JRC)		0,342	0,513	0,513	0,513	1,881
Ostatní výdaje správní povahy						
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	Neuvede no	0,342	0,513	0,513	0,513	1,881

CELKEM	0,031	1,274	1,664	1,755	1,926	6,650
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

⁹¹ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.1. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	2023	2024	2025	2026	2027
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise) – GŘ ENV		2	3	3	4
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise) – Eurostat		2	2	2	2
20 01 02 03 (při delegacích)					
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)					
01 01 01 11 (v přímém výzkumu) – JRC		2	3	3	3
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)					
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce) – GŘ ENV		2	2	2	2
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce) – Eurostat				1	1
20 02 03 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)					
XX 01 xx yy zz '9	– v ústředí				
	– při delegacích				
01 01 01 02 (SZ, VNO, ZAP – v nepřímém výzkumu)					
01 01 01 12 (SZ, VNO, ZAP – v přímém výzkumu)					
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)					
CELKEM		8	10	11	12

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeobsazeny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci GŘ ENV	<p>Připravovat a vést vypracování technických pokynů a poskytovat podporu členským státům při provádění a uplatňování iniciativy, zejména v oblasti: kritérií zdraví půdy, odběru vzorků, dat, metodiky, hodnocení, monitorování a analýzy; půdních okrsků; záboru půdy; registru kontaminovaných lokalit.</p> <p>Udržovat dialog o zdraví půdy s členskými státy, jejich příslušnými orgány a agenturou EEA, a to i v rámci příslušných skupin odborníků a výborů; podávat zprávy Evropskému parlamentu a Radě.</p> <p>Připravit a vést: monitorování a ověřování provádění a uplatňování právních předpisů členskými státy; přizpůsobení Observatoře EU pro půdu a jejího panelu o zdraví půdy, který zahrne i data členských států; přizpůsobení statistického průzkumu EU LUCAS novým požadavkům právních předpisů.</p> <p>Připravit a vést přijímání všech nových prováděcích aktů Komise, kterými se aktualizují přílohy.</p>
Externí zaměstnanci	<p>Vyslaní národní odborníci poskytnou odborné znalosti o vnitrostátních systémech, omezeních a příležitostech pro formulaci účinných pokynů a účinnou a efektivní podporu členským státům při provádění a uplatňování.</p>
Úředníci a dočasní zaměstnanci JRC	<p>Vést modernizaci Observatoře EU pro půdu a panelu o zdraví půdy podle požadavků směrnice.</p> <p>Poskytovat technickou podporu členským státům při provádění a uplatňování</p>

	<p>směrnice.</p> <p>Usnadnit doplňování chybějících znalostí souvisejících se směrnicí, propojení s výzkumnými programy, např. pro účely případné aktualizace příloh směrnice.</p> <p>Poskytovat potřebnou aktualizaci znalostí pro úkoly politiky ENV související s touto směrnicí.</p> <p>Modernizovat program LUCAS pro půdu tak, aby byl v souladu s požadavky směrnice.</p>
Úředníci a dočasní zaměstnanci Eurostatu	<p>Prizpůsobení a modernizace statistického průzkumu EU LUCAS novým požadavkům směrnice na kvalitu.</p> <p>Provádět statistický průzkum EU LUCAS a spravovat související smlouvy.</p> <p>Prizpůsobit nástroj pro správu dat a související IT infrastrukturu tak, aby splňovaly požadavky směrnice na kvalitu dat.</p>

3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

- může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

Náklady předpokládané v rámci rozpočtové položky 09 02 01 budou hrazeny z programu LIFE a budou plánovány v rámci ročního plánu řízení GŘ ENV. Potřebné lidské zdroje budou přednostně pokryty dodatečným přidělem v rámci ročního přidělování lidských zdrojů.

- vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.
- vyžaduje revizi VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky a odpovídající částky.

3.2.5. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

	Rok N ⁹²	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložte počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

⁹² Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět. Výraz „N“ nahraďte předpokládaným prvním rokem provádění (například 2021). Totéž proveďte u let následujících.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

– Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

– Návrh/podnět má tento finanční dopad:

– na vlastní zdroje

– na jiné příjmy

uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky

v milionech EUR (zaokrouhloeno na tři desetinná místa)

Příjmová položka:	rozpočtová	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ⁹³					
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložte počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	
Článek								

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

[...]

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

[...]

⁹³ Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.